

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Pregătiri pentru sărbătorirea zilei de 23 August în Uniunea Sovietică

Asociația de prietenie sovieto-română și filialele ei, precum și alte organizații sovietice au început pregătiri în vederea sărbătoririi celei de-a XV-a aniversări a eliberării țării noastre de sub jugul fascist.

La Moscova se va deschide o expoziție consacrată realizărilor dobândite de Republica Populară Română pe drumul construirii socialismului. Această expoziție este organizată de Asociația de prietenie sovieto-română în colaborare cu A.R.L.U.S. La Casa prieteniei cu popoarele țărilor străine se vor inaugura o expoziție de cărți și o altă de covoare românești. În parcul Gorki și în alte câteva puncte centrale din capitala sovietică vor fi amenajate expoziții volante și vitrine cu fotografii din țara noastră.

În cluburile întreprinderilor vor avea loc seri de muzică românească, seri literare, simpozioane. Sub auspiciile societății pentru răspândirea cunoștințelor politice și științifice se vor ține confe-

rințe închinare României, radioul și televiziunea sovietică vor transmite programe speciale închinare lui 23 August.

În același timp la Moscova va fi organizată o gală de filme românești.

În ajunul mării sărbători, în capitala Uniunii Sovietice se va ține o ședință festivă consacrată acestui eveniment.

Cu prilejul celei de-a XV-a aniversări a eliberării României, în R.S.S. Bielorusă vor avea loc Zilele culturii și artei românești. O delegație de oameni de cultură din R.P.R. și Ansamblul tineretului vor vizita Minskul și alte orașe ale republicii.

În R.S.S. Ucraineană, R.S.S. Estonă, R.S.S. Armeană, R.S.S. Kazahă, R.S.S. Kirghiză vor avea loc ședințe festive consacrate mării sărbători, se vor ține conferințe, vor fi organizate expoziții, posturile de radio și televiziune vor prezenta programe românești.

Manifestări similare vor fi organizate și în alte republici unionale, precum și în localități importante din R.S.F.S.R.

EXEMPLUL MARILOR VICTORII

Zilele acestea, 360 de țărani muncitori din țara noastră vor pleca la Moscova, pentru a vizita Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. Grupuri de vizitatori români se află la expoziție și ele vor fi urmate de altele, în lunile viitoare. Organizatorii acestor excursii, Consiliul General A.R.L.U.S. și O.N.T. Carpați, răspund astfel interesului manifestat de oamenii muncii din țara noastră față de expoziția ce înfățișează succesele impresionante obținute de construcția comunismului.

Împreună cu cei peste 2 milioane de vizitatori sovietici, pe porțile expoziției au trecut anul acesta, de la deschiderea ei, peste 10 000 de turiști străini din 53 de țări ale lumii. Dl. Nixon, vicepreședintele Statelor Unite, a avut prilejul să se întâlnească cu un grup de compatrioți, în incinta expoziției. Venit el însuși să inaugureze o manifestare de același gen, pe care cercurile oficiale din țara sa o doreau mai mult decât reprezentativă pentru primul stat capitalist din lume, Nixon a trebuit, pe un ton laconic de astă dată, să declare, după vizitarea pavilioanelor expoziției sovietice: „Minunată realizare! Astăzi am petrecut o zi excepțională!”.

Interesul vizitatorilor de peste hotare față de Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. provine din surse diferite. Un anumit interes manifestă vizitatorii reprezentând cercurile de afaceri dintr-o țară capitalistă sau alta; cu alți ochi privesc expoziția oamenii muncii din aceleași țări, care reușesc să ajungă la Moscova și, evident, într-un alt fel se raportează la succesele Uniunii Sovietice vizitatorii din țările de democrație populară. Dar pe deasupra tuturor acestor distincții izvorînd din poziția socială și din gradul dezvoltării țărilor respective, vizitatorii recunosc în unanimitate caracte-

rul măreț al succesorilor obținute în toate domeniile de către poporul sovietic.

Aici, mai mult ca în oricare alt colț al globului, ritmul contemporan al dezvoltării științei și tehnicii constituie o realitate concretă, vizibilă la fiecare pas. Două exemple. În urmă cu 2 sau 3 ani turboburul pentru forarea sondelor petrolifere a constituit o revelație pentru oamenii de știință și pentru cercurile de afaceri din S.U.A. Între timp, însă, s-a vorbit despre o nouă cucerire sovietică în acest domeniu — electroburul, iar astăzi expoziția înfățișează modelul unui turbobur cu reacție.

Masele plastice, ca și întreaga industrie chimică, sînt sortite unei dezvoltări impetuoase în cadrul planului septenal. Progresele industriei chimice sovietice se întînesc de pe acum în industria de automobile și construcții, afectînd pînă și idilica ocupație a pescarilor amatori sau profesioniști. Pavilionul respectiv cuprinde fabricate din nylon, capron, anidă, enantă, lavsan. Numiri cu rezonanțe curioase, vorbind despre existența unei noi lumi miraculoase.

Activiști de partid și de stat, muncitori și țărani, oameni de știință și reprezentanți ai intelectualității tehnice pleacă din țara noastră la expoziția din Moscova. Pentru fiecare categorie de oameni ai muncii, vizita va însemna un prilej de contact cu realizări pilduitoare, asupra cărora sînt chemați să mediteze și să acționeze în aceeași vreme. Pe baza acestui contact va rește fără îndoială nivelele activității lor și al celorla în mijlocul cărora muncesc, nivel corespunzător cerințelor mondiale. Expoziția de la Moscova este și pentru oamenii muncii din țara noastră o invitație la intensificarea ritmului de edificare socialistă a patriei.

La Expoziția realizărilor economiei naționale a U. R. S. S.

Sculptorul sovietic S. T. Konenkov lucrând la un bust al lui Manolis Glezos

Muzeu colhoznic de artă plastică

Arta plastică la sate... Nu în „documentare”, nu pentru a căuta motive de inspirație, ci statornicită definitiv și simțindu-se ca la ea acasă.

În colhozul „Vințas Kudirki” din raionul Zarasais a luat ființă primul muzeu sâtesc de arte plastice din R.S.S. Lituaniană. Conducerea colhozului a repartizat muzeului o clădire frumoasă, situată într-o așezare pitorească, pe un deal înconjurat de lacuri. Uniunea artiștilor plastici din Lituania și-a adus aportul la îmbogățirea muzeului. Pictorul A. Gudaitis a dăruit muzeului ta-

bloul „În ogradă”, tânărul pictor A Stasiuliavicius a trimis tabloul „La judecată”, P. Serghieicius compoziția „Adunarea pietrelor de pe cimp”. O seamă de pictori din Vilnius și Kaunas au trimis tablouri, gravuri etc. spre a fi expuse în muzeu.

Un mare număr de artiști plastici au ținut să fie de față la festivitatea inaugurării. Ei au fost întâmpinați cu căldură de colhoznici care au discutat însuflețit cu autorii lucrărilor.

N-au tot dreptul să se mire atunci obrazele subțiri din Occident că nu înțeleg „fenomenul sovietic”?

Receptivitatea publicului

E un loc comun să afirmi astăzi că literatura sovietică este populară nu numai prin conținutul ei ci și prin audiența de care se bucură în mijlocul publicului cărui i se adresează. Ne-am obișnuit să știm că un Șolohov sau Leonov, un Fedin sau un Ehrenburg primesc maldăre de scrisori de la cititorii lor, care le comunică simțămintele pe care le-au încercat citindu-le cutare ori cutare carte, ce analogii au făcut între cele descrise și propria lor experiență de viață sau pur și simplu li se confesează, cerindu-le sfatul într-o dilemă pe care nu pot s-o soluționeze singuri.

Dar marea, uimitoarea receptivitate a publicului sovietic față de fenomenul literar se vedește, poate, și mai bine nu atunci când el reacționează cu atita vivacitate la operele unor scriitori consacrați ci când participă, cu însuflețirea care îi e proprie, la întâmplările înfățișate de o scurtă povestire apărută în „subsolul” vreunei gazete, la un foileton sau o schiță publicată de o revistă.

Să exemplificăm:

Acum o lună, într-unul din ziarele centrale din Moscova a apărut o povestire, intitulată „Ruptura”, semnată de V. Benderova. Era vorba de prăpastia care s-a căscat între un tată și fiul lui, atunci când părintele, după moartea soției, s-a recăsătorit. Lipsa de tact și de înțelegere a amindurora pentru situația delicată care se crease a dus până la urmă la o ruptură fără putință de revenire.

Acesta-i pe scurt, subiectul povestirii.

Până aici nimic excepțional.

Iată, însă, că acum citeva zile, același ziar a revenit — cu o lungă suită de scrisori primite de la cititori în legătură cu cele povestite de V. Benderova, A. Timošenko din R.S.S. Uzbekă, V. Jarcinski din Ismail, I. Kozlova din Furmanov, căpitanul Serghei Udianski

din Krasnoiarșk, Hadicia Muminova din Tașkent, A. Osinovski din Lipetk, L. Iahno din orașul Hocimas, R.S.S. Azerbaidjană, Liusea Abrosimova din regiunea Gorki, au socolit de datoria lor — față de societatea sovietică — să-și spună părerea, întemeiată pe o experiență de viață similară cu cea relatată în povestirea „Ruptura”, pentru a face ca asemenea întâmplări să nu se mai poată repeta.

E un exemplu mărunț, dacă vreți, dar care ne ajută să înțelegem foarte bine de ce se spune că literatura sovietică își trage marea-i forță din sinul poporului în mijlocul cărui s-a născut.

Ce nu se poate spune soției...

Cetățeanul american nu mai are multe posibilități de aventură în țara lui. Far-Westul a fost de mult imblânzit. Indieni nu prea mai sînt. Celebrii cow-boy călăresc alene și plicticiți în preajma cirezilor și herghelurilor pe care le au în grijă. Iar dacă ceva totuși le mai dă fiori e numai spaima de a nu-și pierde job-ul, adică slujba. Pentru că și celui mai bun aruncător de lasso îi e astăzi greu să prindă altă nouă. E adevărat, mai sînt gangsterii și bandele de adolescenți criminali... Dar astea nu sînt treburi pentru americanul mijlociu care vrea să fie cinstit față de el însuși și față de semenii lui.

Și totuși mai sînt aventuri în America. Iar una legată de multe greutate și nu puține primejdi este aceea de a face... un abonament la o publicație sovietică.

Cum, ar putea exclama un naiv, în țara unde oficialitatea se îngrijește cu atita zel de „popoarele captive” e primejdios să faci un abonament la o publicație care circulă în toată lumea sau aproape în toată lumea?

Cum, în țara căreia îi place să-și ia drept simbol statuia Libertății devii suspect dacă citești „Krokodil” sau „Pionierskaia pravda”?

Un asemenea naiv n-ar trebui, însă, să uite că statuia Libertății e întoarsă cu spatele la S.U.A. și că li-

Traducerile de poezie

Poate că nicăieri nu s-a scris mai mult ca în Uniunea Sovietică despre arta traducerii. Lucrul nu este, desigur, de natură a surprinde dat fiind că se știe că U.R.S.S. este țara în care apar cele mai multe traduceri. Ba a fost creată chiar o teorie a traducerilor de proză literară sau, mai bine spus, o introducere într-o asemenea teorie. Despre traducerile de poezie s-a scris, însă, mult mai puțin.

Socotim, de aceea, că nu-i lipsit de interes să semnalăm aici un studiu al criticului sovietic F Etkind.

Pînă în ziua de astăzi — arată Etkind — se fac auzite glasuri care pretind că poezia este intraductibilă. Iar unii neagă chiar în genere existența unei arte a traducerii. Valerii Briusov, care a tradus totuși mult și cu succes, n-a ezitat să spună: „Nu poți transpune opera unui poet dintr-o limbă în alta; e drept, însă, că nici nu poți renunța la așa ceva...” Alți scriitori sînt mai puțin categorici: ei afirmă că pot fi transpuse în altă limbă anume poezii și nu toate. Astfel I. Ehrenburg care, printre altele, e autorul unor remarcabile traduceri din François Villon a scris nu de mult, într-un articol despre poezia lui Paul Eluard, că: „Există poezii care se prelează la traducere, în cazul lor poți transpune într-o altă limbă nu numai ideile sau imaginile ci uneori chiar și procedeele de versificare”. Dar, sublinia tot Ehrenburg, există și un alt gen de poezie — și dădea ca exemplu „Ploaia” de Verlaine și „O clipă minunată” de Pușkin — în care tot farmecul versurilor constă în îmbinarea fericită a unor cuvinte obișnuite, farmec pe care nu-l poți reda într-o limbă străină.

După părerea unor scriitori italieni, austriaci și francezi, poezia este numai un flux de emoții, de stări sufletești. Prin urmare, afirmă ei, poezia nu poate fi tradusă. Într-o cuvîntare rostită la Roma, în 1957, cu prilejul întîlnirii dintre poezii sovietici și italieni, Vera Inber a dat, însă, un răspuns plastic acestor critici:

„Unii afirmă că în genere poezia nu poate fi tradusă. Cred că lucrul este funcționalmente greșit. Operele poetice pot și trebuie să fie traduse. Dar, cred că cel mai bine se prelează la traducere poeziile și poemele care au și idei nu numai emoții cum se întâmplă uneori. Emoțiile... sînt ca uleiurile eterice dacă nu sînt fixate de o idee se evaporază repede și din traducere nu mai rămîne mare lucru. Ceea ce este încă un argument în favoarea „poeziei de idei”.

Așadar, sînt necesare nu numai o traducere a poeziei și o poezie a traducerii. Ci, deopotrivă, o poezie cu jdel, spre a putea fi transpus cuprinsul unei poezii.

● „Clubul tinerilor prieteni ai cărții” din Franța a publicat o ediție interesantă a romanului lui Jules Verne „Ocolul Pămîntului în 80 de zile”. Cartea cuprinde 16 ilustrații originale de Lev Tolstoi. Desenele au fost descoperite de Max Delatte și au fost publicate acum pentru prima oară.

● Intorcîndu-se dintr-o vizită făcută la Moscova, poetul canadian Kenneth Leslie, și-a scris impresiile sub forma unui poem publicat în revista „New Cristian”. Poemul se încheie cu o înflăcărată chemare adresată capitalelor „lumii occidentale” de a urma exemplul Moscovei, capitala Uniunii Sovietice.

● Institutul de istorie a artelor de pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S. a început să publice Anale consacrate dezvoltării artei sovietice — teatrului, artelor plastice, arhitecturii, muzicii. Analele de teatru, ce pildă, vor cuprinde informații despre spectacolele teatrale și muzicale prezentate în întreaga Uniune Sovietică, despre ultimele piese, despre disertațiile susținute în domeniul istoriei, al teoriei teatrului și dramaturgiei, studii despre principalele tendințe vădite în dezvoltarea artei regizorale etc.

Pe aceleași criterii vor apare și „Analele muzicii sovietice”, „Analele artei plastice sovietice”, „Analele arhitecturii sovietice”.

● Recent artiștii plastici din regiunea Reazan au organizat o expoziție de creație special amenajată, cu atelieri moderne de lucru și săli de expoziție.

Cu prilejul inaugurării acestui nou lăcaș de cultură, pictorii, sculptorii și maeștrii artei aplicate din regiunea Reazan au organizat o expoziție de artă plastică.

● Patru sute douăzeci de studenți și aspiranți chinezi, absolvenți ai instituțiilor de învățămînt superior din Moscova, au plecat spre Pekin. Acesta este primul grup de absolvenți, din cei 1.300 studenți chinezi care studiază în școlile superioare sovietice.

● Un grup de balerini sovietici, alcătuit din soliști ai Teatrului Academic de operă și balet din R.S.S. Le onă, întreprinde în clipa de față un turneu în Cehoslovacia.

● Redacția Marii enciclopedii sovietice în colaborare cu Institutul de filozofie al Academiei de Științe a U.R.S.S., a terminat pregătirile în vederea editării unei vaste lucrări: „Enciclopedia filozofică”. Volumul I va vedea lumina tiparului la sfîrșitul anului în curs.

● Recent, cu prilejul sărbătoririi a 50 de ani de la nașterea scriitorului azerbaidjan Mehti Gusein, autorul cunoscutului roman „Așeron”, s-a întocmit o statistică revelatoare despre activitatea sa.

Romanele, nuvelele și operele teatrale scrise de Gusein au fost traduse în 27 limbi, iar tirajul lor a atins cifra de 1.500.000 exemplare.

Semnele timpului

cei expedierea unor asemenea publicații este socotită „indezirabilă”. Totuși, se explică mai departe cu mîrinimie, în baza legilor actuale, americanul se poate abona la publicațiile sovietice dacă:

- 1) Nu le va difuza, adică nu le va arăta nici măcar soției și
- 2) Se va înregistra ca agent străin.

Așa dar, din nou nimic mai simplu. E deajuns doar să recunoști că ești „agent străin”

Spre cinstea multor americani, trebuie să spunem că ei continuă să încerce a se abona la publicații sovietice chiar și în aceste condiții. Dar nici după ce se expun la cele mai mari neplăceri americane nu primesc ziarele sau revistele sovietice pe care le doresc. Un cititor american, a arătat de pildă, că fiind abonat la gazeta „Moscow News”, care apare la Moscova în limba engleză, a primit... numai 6 numere în loc de 52 cit s-ar fi cuvenit.

Ziarul „Izvestia” din care am aflat această tărășenie se putea de aceea întreba cu toată dreptatea: Nu e oare prea puțin spre a putea vorbi de libertatea difuzării publicațiilor sovietice în S.U.A.?

Este, de sigur. Ba s-ar putea spune și ceva mai mult: Nu e oare cazul să ni se impună mai puțin capul cu „libertățile americane”?

I. D.

Cum întâmpinăm marea sărbătoare

O fabrică are două vârste. Prima, aceea a anilor care au trecut de la punerea pietrei de temelie. A doua, este mai importantă și se socotește după timpul necesar pentru folosirea deplină a capacității tehnice prescrisă de proiectanți. După prima socoteală, înseamnă că sintem încă o fabrică tină, dar după cea de a doua am și atins vârsta maturității. După numai un an de zile de experimentare am realizat, și uneori am depășit chiar, capacitatea de producție prescrisă de proiectanți. Acesta este un mare succes al muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor noștri, un răspuns concret la politica partidului de industrializare socialistă a țării.

Rezultatele obținute până acum sint un imbold puternic pentru noi succese. Astfel, de curind am reușit să fabricăm o categorie de țevi dificile la noi, dar importante pentru economia națională: țevi grele pentru forajul petrolifer. A fost nevoie de o muncă încordată pentru valorificarea acestei capacități de producție a fabricii. Muncitorii de specialitate, inginerii și personalul tehnic a muncit cu îndrăjire, fără odih-

nă, pînă cînd producția de țevi grele a fost pusă la punct. Colectivul nostru a trecut cu succes un examen greu. Oricît de teorii obținem realizări asemănătoare, apreciem și mai mult valoarea deosebită a utilajului furnizat în întregime de uzinele sovietice. Fabrica noastră este construită pe baza unui înalt nivel de automatizare, care stîrnete admirația tuturor vizitatorilor, chiar și a acelor din țări cu o veche și puternică industrie. Calitatea utilajului asigură o producție de calitate, iar munca omului este mult ușurată.

Acum, în fabrică se desfășoară cu succes întrecerea în cinstea zilei de 23 August. Angajamentele luate devin fapte.

Acțiunile pentru realizarea angajamentelor se desfășoară cu un entuziasm sporit în urma hotărîrilor plenarei C.C. al P.M.R. din 13-14 iulie a.c. Aceste hotărîri prevăd un spor însemnat de venituri în primul rînd pentru muncitorii și tehnicienii, precum și pentru fiecare salariat din diferitele sectoare ale fabricii. În adunări și convorbiri pe grupe, muncitorii și-au exprimat bucuria pentru măsurile luate în vederea creșterii nivelului de trai, luîndu-și totodată angajamentul să desfășoare la un nivel tot mai înalt întrecerea socialistă pentru indici superiori de producție.

Al 15-lea an de la eliberarea țării, marea sărbătoare a poporului nostru, găsește fabrica în plin avînt și în dezvoltare continuă.

Gheorghe Bosoi

director adjunct al Fabricii de țevi, Roman

Valoarea unei ORE

Un fapt divers cotidian dintr-o mare fabrică de textile din Boston: neatenia unei țesătoare a scos din funcțiune pe timp de o oră războaiele automate pe care le deservea. Tînăra țesătoare americană s-a necăjit destul pentru pierderea aceasta de timp, care însemna un singur lucru dureros — o micșorare a cîștigului ei. „Time is money” — sună neiertător zicala cunoscută.

Același fapt divers, petrecut la „Triohgornaia Manufaktura” din Moscova. Și țesătoarea sovietică se va necăji — dar într-o mare măsură decît cea americană. Căci pentru ea pierderea de timp înseamnă ceva mai mult. Banalul accident pe care l-a provocat fără să vrea din nou, a sforțat să-l întregulească colectiv de-a îndeplini și depăși planul de producție din ziua aceea. Și o oră pierdută — oricît ar părea de

Vorbind de rolul mașinilor, să nu uităm că și mai important este rolul omului care le strînește. Și cînd omul acesta este sovietic, inițiativele sale creatoare nu întîrzie să-și arate însemnătatea lor covîrșitoare. Exemplul pe care-l vom da este chiar de la „Triohgornaia Manufaktura”. La această veche și mereu înnoită întreprindere textilă moscovită, trei brigăzi de țesătoare au inițiat recent o întrecere pentru realizarea celei mai mari productivități la fiecare tip de utilaj. În cîteva luni de la lansarea acestei întreceri, membrii celor trei brigăzi au sporit productivitatea muncii cu 68 la sută. Inițiativa țesătoarelor de la „Triohgornaia Manufaktura” a fost repede însușită într-o serie de alte întreprinderi din Moscova.

Unul din obiectivele majore ale septenalului este, după cum se

muncă în slujba unui țel atît de mare. Acum patru ani ei terminau într-o oră construcția a 54 m.p. suprafață locativă; anul trecut, construiau tot într-o oră 130 de metri, dar anul acesta ei predau cetățenilor din Minsk o suprafață de locuit de 160 m.p. pe oră.

Iar la scara imensă a Uniunii Sovietice, munca constructorilor se traduce azi prin 3.700 m.p. suprafață locativă pe oră. Ce perspective deschide actualul ritm al construcției de locuințe? Dacă în ultimele patru decenii locuințele construite în U.R.S.S. totalizau o suprafață de 558 milioane metri pătrați, în anii 1959-1965 se vor construi imobile de locuit cu o suprafață totală de 660 milioane m.p. În 7 ani, fondul de locuințe în orașe și centrele industriale se va mări cu 60 la sută.

A face în șapte ani ceea ce necesita în trecut zece, dacă nu chiar sute de ani — iată ce izbutesc azi oamenii sovietici, care știu să prețuiască la maximum ora ca și minutul de muncă, fiindcă — vorba poetului epică sovietic — munca lor se varsă în munca Republicii.

V. Dascălu

Zîmbind viitorului

Linii și uzine automate

Se știe că în ultimii ani în Uniunea Sovietică au fost dobîndite importante succese în rezolvarea problemei unirii mașinilor automate și semiautomate razele într-un sistem unic, în care este automatizat nu numai procesul de prelucrare, ci și cel de transport al producției de la un agregat la altul.

În întreprinderile constructoare de mașini există sute de linii automate. Introducerea lor a avut drept rezultat sporirea productivității muncii în medie de trei-patru ori și reducerea prețului de cost al producției cu 30-40 la sută.

Cu toată însemnătatea excepțională a liniilor automate, ele nu îngăduie să se rezolve totuși decît parțial problemele legate de mecanizarea și automatizarea proceselor de producție în industria construcției de mașini. De aceea se pune problema mecanizării și automatizării nu numai a principalelor procese de producție, ci și a celor auxiliare, precum și a proceselor de comandă a producției.

Care vor fi caracteristicile viitoarelor întreprinderi automatizate?

Ele se vor baza în primul rînd pe o înaltă tehnologie a producției, care va îngădui mai întîi utilizarea mai completă a materiei prime și semifabricatelor.

O a doua particularitate a tehnologiei și organizării producției în întreprinderile automatizate va consta apoi în faptul că fabricarea mașinilor și pieselor complexe va fi realizată pe baza unei specializări și cooperări efectuate pe scară largă.

În sfîrșit o a treia particularitate va fi continuitatea proceselor de producție și accelerarea lor.

În întreprinderile automatizate, personalul de deservire va fi alcătuit dintr-o categorie nouă: muncitori-ingineri.

A. P.

Ce știu despre România...

Acum cîțiva ani am petrecut două săptămîni în Republica Populară Romînă. Un răstimp mult prea scurt pentru a cunoaște temeinic această țară frumoasă.

Dar de atunci mi-am făcut un obicei: urmăresc atent, mă interesez de tot ce este legat de România. Încerc de fiecare dată puternic sentiment de bucurie cînd în ziare, aștînd la radio sau de la turiștii despre succesele mari pe care le dobîndește poporul român.

Nu exagerez cîtuși de puțin: vizita în România mi-a lăsat o impresie de neșters. Nutresc pentru țara dumnevoastră și minunatul ei popor sentimente puternice de prietenie frățască.

Ei, dar ce știu despre România? — mă întreb eu deseori. Și-mi răspund: — Foarte puțin și foarte mult totodată.

S-a întîmplat așa, că am dus cu mine o imagine alcătuită din detalii a Romîniei. Și acum, cînd e nevoie, contopesc aceste detalii „montînd” întregul.

Am avut ocazia să călătoresc pe pămînt românesc cu trenul, cu automobilul, cu avionul, și văd aievea cîmpurile de porumb, viile și sondele semețe care alcătuiesc laolaltă peisajul unei țări industrial-agrare.

Și iată un detaliu printre numeroasele ogoare mici, fărîmițate, ale țărănilor muncitori, se intercalează pămînturile întinse ale gospodăriilor agricole colective. Asta a fost acum cîțiva ani. De atunci, cooperativizarea agriculturii a făcut un mare pas înainte. Cîtesc despre toate acestea cu un sentiment de satisfacție profundă și imaginația mea rectifică vechiul peisaj care mi s-a întipărit în minte.

Într-un orașel situat pe drumul de la Suceava la București am văzut cum se foră o sondă lîngă sediul comitetului rațional de partid.

Ne-am apropiat de oamenii care forau și i-am întrebât:

— Apropierea aceasta nu este cumva primejdioasă?

Unul dintre muncitori, un sîcău vîntos, vesel, cu scîlpîri săgalnice în ochi, ne-a răspuns: — Dimpotrivă! E chiar foarte potrivit: în felul acesta, conducerea de partid se apropie de producție...

Acum, cînd citesc despre marile succese pe care le obține România în opera de industrializare, îmi imaginez cu ușurință siluetele numeroaselor sonde și ochii vioi, cu scîlpîri săgalnice ale muncitorului român care descoperea comoara „aurului negru” pentru fericirea poporului său.

Nu de mult am aflat că remarcabilul poet român Mihai Beniuc a debutat ca dramaturg cu o piesă pe o temă actuală. Și chipul poetului, spiritual, plin de verovă, îmi permise să-mi închipui și piesa lui: cu un conținut bogat de idei, scîlpînd de înțelepciune populară.

Mi s-a întipărit adînc în minte încă un amănunt. Am avut prilejul să vizitez cîteva regiuni și orașe din România și pretutindeni oamenii mi-au spus cu mîndrie că tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a locuit cîțiva timp în orașul lor. Viața grea de revoluționară în ilegalitate, cerințele luptei pentru eliberarea poporului l-au silit deseori pe tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej să-și schimbe domiciliul. Vorbindu-mi despre acest lucru eu am simțit de fiecare dată în cuvintele interlocutorilor mei dragostea profundă și sinceră a poporului român pentru partidul lui iubit, care-l conduce pe un drum larg spre viitorul socialist.

Cu prilejul celei de a cincisprezecea aniversări a eliberării de sub jugul fascist, urez Romîniei democrat-populare și minunatului ei popor noi biruinși, noi succese.

Nikolai Belogurov

redactor șef al ziarului „Pravda Ukraini”-Kiev

puțin — e socotită de muncitorul sovietic ca o pierdere pentru colectivitate, o întîrziere în atingerea unui obiectiv care constituie un mic angrenaj în mecanismul uriaș al progresului întregii societăți.

O oră de muncă productivă în Uniunea Sovietică echivalează, în momentul de față, cu peste 509.000 metri de țesături (fiindcă vorbeam de ele), cu 6.782 tone oțel, cu 14.282 tone țevi, cu 3.240.000 cărămizi sau cu 44.000 perechi de încălțăminte.

Dar poate că nici aceste date ale statisticii nu sînt încă în măsură să sugereze perfect ce înseamnă o oră sovietică. Să revenim la țesăturile de la care am pornit. În U.R.S.S. există peste 2.000 de întreprinderi textile în care lucrează peste 1.300.000 de salariați. Anul trecut, aceste întreprinderi au produs aproape 7,5 miliarde metri, adică mai mult decît oricare țară din lume, cu excepția S.U.A. Se știe însă că oamenii sovietici tind să întrecă în anii următori și producția americană. În acest scop septenalul prevede o sporire a producției de țesături cu peste 3 miliarde metri.

Inscrisă ca un obiectiv al septenalului, ea va fi cu siguranță atinsă, fiindcă toate măsurile au fost luate pentru a se ajunge la acest rezultat. La recenta plenară a C.C. al P.C.U.S. vicepreședintele Consiliului de Miniștri Kostîghin a arătat că rolul primordial în îndeplinirea sarcinilor uriașe ale septenalului revine tehnicii noi, care va cunoaște o extindere fără precedent. În 7 ani aproape toate mașinile de filat cu randament scăzut vor fi înlocuite cu mașini noi perfecționate, iar războaiele automate vor ajunge să reprezinte 75 la sută din totalul mașinilor de țesut din întreprinderile textile sovietice.

Un specialist american despre nivelul asistenței medicale sovietice

Revista „Medical science”, care apare în Statele Unite, a publicat articolul „Munca de cercetări științifice și practica medicală în Rusia”. Articolul este semnat de medicul american A. Z. Gurevici, care a vizitat de două ori Uniunea Sovietică, în anul 1957 și 1958, însoțind-o pe soția defunctului președinte al S.U.A. Eleanor Roosevelt. Autorul s-a interesat în mod special de asistența medicală în U.R.S.S., comparând-o cu situația din S.U.A.

Timp de patru săptămâni, în luna septembrie 1957, am studiat activitatea serviciilor și institutelor de cercetări medicale din Uniunea Sovietică. La sfârșitul anului 1958 am efectuat o nouă călătorie în U.R.S.S., pentru a completa lucrările observațiilor mele. În plus, speram să obțin date despre calitatea și tehnica asistenței medicale și despre viața savanților sovietici. Doream să cunosc cum se recrutează savanții pentru o lucrare dintr-un anumit domeniu, în ce măsură aceștia duc o viață liberă, o activitate lipsită de constrângeri.

A fost deosebit de interesant pentru mine să observ toate schimbările petrecute în timpul celor două călătorii în U.R.S.S.

În timpul primei vizite, am fost uimit de datele statistice referitoare la domeniul întregi ale medicinei și științei. În Statele Unite aceste cifre sînt acum bine cunoscute. În 1957 existau 346.000 medici în U.R.S.S., în medie un medic la fiecare 580 de oameni, în timp ce în Statele Unite revine un medic la 750 de oameni.

În ultimii 40 de ani, numărul paturilor de spital din Uniunea Sovietică (exclusiv spitalele de psihiatrie) a ajuns la peste un milion, astfel încît acum un pat de spital revine la 166 de oameni, în vreme ce în Statele Unite un pat de spital revine la 220 locuitori.

Ecraful unui televizor obișnuit? Desigur! Neobișnuită este însă imaginea proiectată pe ecran. Banda vizibilă a înregistrat denumirea bolii relatată de mașina electronică pentru diagnostic, aflată în pavilionul Academiei de Științe de la Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S.

Nu putem compara datele statistice despre realizările Rusiei cu datele existente din țările apusene. Statistica rusească trebuie privită pe fondul întunecat al anului 1917, cînd sovietele au luat puterea. În vremurile acelea, mai mult de jumătate din populație era analfabetă; teritorii imense ale pămîntului rus nu aveau nici un fel de serviciu medical profesional. În ansamblu, impresia mea este că asistența medicală în U.R.S.S. nu e cu nimic mai prejos decît în țările apusene. Policlinicile pentru copii și spitalele sînt excepționale, chiar la Tașkent și Samarkand; întreaga populație se bucură de asistență medicală gratuită. E ușor să faci o asemenea constatare, dar cred că nu-i ușor să-i înțelegi sensul întreg, însemnătatea ei deosebită.

La New York, în ciuda utilității excepționale a clinicilor, a instituțiilor de ordin social și a celor de asistență medicală, orice medic practicant cunoaște perfect de bine caracterul limitat al asistenței medicale, determinat de cauze economice. El știe cît timp și ce eforturi sînt necesare pentru obținerea unui corset, unui fotoliu pe roate, sau chiar pentru obișnuita vizită la patul unui bolnav; cît de greu obține ajutor medical un bolnav care nu poate fi spitalizat. Toate acestea se petrec în orașul cu cea mai bună organizare a asistenței medicale din S.U.A. O situație mult mai grea o au bolnavii din alte localități și mai ales din mediul rural. Ne lovim permanent de aceste probleme, devenite un fenomen obișnuit. În Uniunea Sovietică, ajutorul medical e accesibil tuturor, ca aerul. Oricînd este nevoie și în mod gratuit, asistența medicală stă la dispoziția cetățeanului sovietic—bărbat, femeie sau copil.

Dacă apreciem la justa lor valoare datele statistice privind numărul paturilor de spital, al medicilor, surorilor de caritate, școlilor medicale și studenților-medici, dacă ținem seama

că aceste realizări au fost dobîndite într-un scurt interval de timp, în ciuda a două războaie distrugătoare și cu un ajutor neînsemnat din partea altor țări, rămînem surprinși de rapiditatea cu care s-a obținut progresul relatat mai sus.

În timpul ultimei vizite am vrut îndeosebi să văd cum prind viața grandioasele planuri ale Uniunii Sovietice și să mă conving cu propriii mei ochi de veracitatea informațiilor primite.

Voi cita un exemplu. Acum 2 ani nici vorbă nu parea fi de camere de spital pentru 1 sau 2 persoane. În 1958, cînd mă aflam pentru a doua oară în U.R.S.S., am vizitat cîteva spitale care aveau rezerve cu unu sau două paturi.

Planificatorii ruși și-au concentrat mulți ani atenția asupra posibilităților de sporire a numărului de paturi în spitale. Ţelul principal era de a realiza un număr suficient de paturi de spital, de a pregăti și repartiza cît mai egal cadre suficiente de medici. Există dovezi convingătoare că aceste sarcini au fost cu succes soluționate. Iată de ce se acordă acum o atenție deosebită calității.

În Uniunea Sovietică se dezvoltă o largă rețea de institute pentru ridicarea calificării medicilor. Aceste institute sînt asemănătoare cu institutele de învățămînt medical, dar nu depind de ele. O dată la 3 ani, fiecare medic trebuie să frecventeze timp de 6-8 luni un curs de specializare. În perioada aceasta el primește salariul integral, deși își parasește ocupația. Dacă în timpul studiului este nevoit să trăiască separat de familie, el capătă o remunerație suplimentară pentru cheltuielile personale.

În Uniunea Sovietică se acordă o atenție deosebită ridicării nivelului muncii științifice și atragerii unor oameni capabili în acest domeniu. Cercetătorilor din domeniul științei li se oferă nenumarate privilegii. Salariul unui cercetător științific, chiar la începutul carierei sale este mai mare decît al colegului său practicant.

Situația savanților americani ne oferă desori un contrast izbitor cu cele de mai sus; cercetătorul care năzuiește spre o carieră științifică trebuie să facă mari sacrificii materiale.

În Uniunea Sovietică, întreaga muncă științifică e concentrată în academiile. Academia rusă este de fapt o societate de știință formată din grupe de institute științifice. Academia de Științe Medicale cuprinde ea singură 27 de institute, pe ramuri de specialitate.

În cadrul multor discuții, colegii mei ruși mi-au vorbit despre înalta apreciere pe care o acordă sistemului social în care trăiesc. Acești oameni au subliniat faptul că se bucură de multe avantaje, concedii plăcite, concedii de boală plăcite și asistență medicală gratuită, studiu gratuit, educația copiilor garantată—cu alte cuvinte nu au nici o grijă în ce privește mijloacele de existență. Astfel ei pot să-și concentreze toată atenția asupra muncii de specialitate.

Noi credeam că medicul rus e asuprit, subjugat muncii și că-i lipsesc multe lucruri absolut necesare cu care noi sîntem obișnuiți. Observațiile mele n-au confirmat aceste păreri. Medicii pe care i-am văzut nu sînt nefericiți, lucrează bine și munca lor îi interesează, au idei originale și sînt liberi să le pună în practică. Ei sînt recunoscători pentru numeroasele avantaje pe care le oferă sistemul sovietic.

A. Z. Gurevici

P A R E R E A AMERICANULUI DE RÎND

Pentru oamenii politici și pentru oamenii de afaceri, pentru gazetarii și pentru redactorii posturilor de radio și de televiziune — adică pentru aceia care dirijează opinia publică din S.U.A. — potențialul economic și nivelul dezvoltării științifice și tehnice a Uniunii Sovietice nu mai reprezintă de mult o necunoscută. Dar tocmai de aceea, ei foloseau toate mijloacele pentru a ascunde realitatea în fața americanului de mijloc, în fața Smith-ilor și Jones-ilor, pentru care U.R.S.S. rămînea un continent necunoscut.

Expoziția sovietică deschisă la New York de o lună de zile a fost, în consecință, pentru americanul de mijloc o adevărată revelație, echivalentă cu

descoperirea unei puternice civilizații neștiute.

„Foarte bine, foarte convingător! Ați realizat un lucru excepțional în 40 de ani. Fantastic! Continuați, nu vă lăsați de nimic!” Semnează Tangorman, editorul revistei „Product Engineering” din New York.

„Am început să gîndim că am fost cu totul dezinformați”, declară soții Seilemen.

„Salut din Chicago! Expoziția voastră este măreață. Să se întărească țara voastră. La revedere”. Sub acest mesaj de prietenie, două inițiale: G. L.

Cartea de impresii a expoziției cuprinde sute de aprecieri asemănătoare, care dovedesc, forța de pătrundere a adevărului dincolo de orice obstacol.

DATE NOI

DESPRE

UNIVERS

Recent, presa sovietică a publicat o amplă dare de seamă după raportul acad. A. Nesmeianov, cu privire la unele rezultate obținute de savanții sovietici în domeniul explorării spațiului cosmic.

Cu toate că cosmonautica este o ramură foarte nouă a științei (practic, apariția ei a fost înregistrată la 4 octombrie 1957, odată cu lansarea primului satelit artificial al Pămîntului, în Uniunea Sovietică), cu ajutorul ei au fost obținute rezultate apreciabile în studierea spațiului cosmic, în aflarea legilor care guvernează universul. Pînă la apariția cosmonauticii, cercetările se desfășurau pe Pămînt și în adîncurile lui, pe suprafața și în adîncurile oceanelor, iar cu ajutorul aerostatelor și avioanelor ele au fost extinse și asupra atmosferei. Dar multe fenomene ce influențează viața planetei noastre se desfășoară la mari înălțimi, în straturile superioare ale atmosferei și mai departe, în spațiul cosmic. Odată cu lansarea sateliților artificiali, au apărut posibilitățile corespunzătoare de studiere a fenomenelor care se desfășoară la înălțimi pînă atunci foarte puțin accesibile cunoașterii omului. Cu ajutorul acestor mijloace, oamenii de știință din U.R.S.S. au reușit să obțină date importante privitoare la unele fenomene petrecute în spațiul cosmic. Un domeniu foarte important al

studiilor se referă la interacțiunea particulelor elementare la energii foarte mari, precum și în legătură cu originea acestor radiații provenite din adîncul universului.

Spațiul din jurul planetei noastre s-a dovedit a fi inconjurat de radiații cu o structură complexă. Au fost descoperite două zone de radiații. Prima, zona exterioară, cuprinde în afară de razele cosmice primare și o puternică irradiație Röntgen. Intensitatea irradiației în această zonă crește cu depărtarea de Pămînt și descrește rapid începînd de la o distanță care corespunde cu zece raze ale Pămîntului. Dincolo de paralela 65, fenomenul acesta nu se mai observă, regiunile respective fiind libere de irradiații. A doua zonă, denumită zona interioară, este cuprinsă între paralelele geomagnetice 35 nord și sud. Particulele din zona interioară au energii mari, de 100 milioane electrovolți.

La înălțimi mai mari de cîteva raze ale Pămîntului sateliții, și mai ales racheta cosmică, au detectat șuvoaie puternice de electroni ce se mișcă perpendicular pe liniile de forță ale cîmpului magnetic pămîntesc, de la ecuator spre pol. Ciocnirea acestor electroni cu moleculele și atomii din atmosfera superioară dau naștere razelor Röntgen. Aceasta va permite să se lămurească problema aurorei din jurul Pămîntului.

Materialul științific obținut în urma experimentării sateliților artificiali conține noi date asupra structurii atmosferei, compoziției gazelor din spațiul interplanetar, structurii meteoriților etc. În ceea ce privește atmosfera, s-a constatat că ea se întinde cel puțin pînă la 2—3000 km și nu pînă la 1.000 km cum se considera pînă acum. De asemenea, s-a observat că pericolul meteoriților este extrem de mic pentru navele interplanetare ale viitorului, deoarece o astfel de navă s-ar întîlni în decurs de cîteva ore cu o particulă avînd masa de o miliardime de gram.

Pentru prima dată s-a putut studia cu ajutorul rachetei cosmice cîmpul magnetic al Pămîntului la distanțe de sute de mii de km de centrul magnetic al globului nostru. S-a observat astfel că intensitatea magnetismului pămîntesc scade continuu pînă la o distanță de 2.000 de km, de unde intensitatea începe iar să crească pînă la 22.000 km, după care urmează o nouă descreștere continuă. Această anomalie a cîmpului magnetic pe altitudine arată că există un sistem de curenți extra ionosferici necunoscuți pînă în prezent, chiar și în lipsa furtunilor magnetice.

Cu ocazia lansării sateliților și a rachetei cosmice, știința sovietică a realizat primele cercetări de anvergură în domeniul biologiei cosmice. Cu ajutorul celui de al doilea satelit și a celor 2 rachete geofizice lansate în iulie 1959 s-a stabilit în mod precis comportarea organismelor vii în spațiul cosmic, la diferite înălțimi și în diferite zone de radiații. În același timp, s-a stabilit influența accelerațiilor zborului și a imponderabilității (lipsa de greutate ce apare în zborul cosmic) asupra organismelor vii. În ansamblu, cercetările biologice au dovedit că omul poate, în anumite condiții, să străpungă puternica zonă de radiație din jurul Pămîntului și să reziste la condițiile impuse de zborul interplanetar, dacă nava este dotată cu dispozitivele necesare de securitate.

Din ansamblul cercetărilor efectuate, se întrevăd perspective uriașe deschise de știința sovietică în domeniul zborului cosmic și al elucidării fenomenelor care se petrec în univers.

prof. Paul Ioanid
candidat în științe tehnice

DIN INSEMĂNĂRILE UNUI PARAȘUTIST DE INCERCARE

Autorul însemnărilor de față este unul dintre cei mai renumiți încercători de parașute din U.R.S.S. În cei peste 20 de ani de când activează în acest domeniu, el a realizat peste 2.300 de sărituri cu parașuta.

Profesia noastră cere nu numai o înaltă măiestrie și cunoașterea perfectă a parașutei, ci și deprinderi speciale. Încercătorul trebuie să știe să urmărească în aer, în diferite situații, cum se comportă parașuta în toate stadiile deschiderii ei, să știe să o analizeze. Pentru asta numai cunoștințele și simțurile rece nu sunt suficiente. Aici joacă un mare rol factorul psihologic, ca să spun așa renunțarea la propriul „eu”. În timpul lansării, sportivul urmărește atent doar acțiunile lui, fără să se gândească la parașută; pe când încercătorul, din clipa în care a smuls inelul, își îndreaptă toată atenția asupra parașutei. Căci pe pământ constructorul așteaptă de la el răspuns la o sumedenie de întrebări: în ce poziție se află corpul în momentul deschiderii parașutei, cum au ieșit din capotă parașuta extractoare, voalura și suspantele, înclinarea voalurei, forța șocului dinamic, anomaliile observate, etc., etc.

Din multe puncte de vedere sîntem apropiați de aviatorii de încercare. Parașuta este și ea, în felul său, un aparat de zbor. Dacă survine o defecțiune gravă în timpul zborului, aviatorul care încercă un nou avion - se salvează sărind cu parașuta. Și noi ne echipăm cu o parașută de rezervă pe care o folosim în momentele critice. Și adeseori sîntem nevoiți s-o deschidem de mai multe ori.

Buletinul meteorologic anunța timp frumos. De dimineață însă, de susora aerodromului plutesc, la mică înălțime, nori gri. Fulgi mari de zăpadă se cern din înalt, acoperind iarba firavă, îmbrăcînd într-o mantie albă copacii golași, sirmele de telegraf. În camera bineîncălzită a aviatorilor așteptăm cu nerăbdare să se împlinescă prevederile meteorologilor.

Începusem să-mi pierd încrederea în spusele lor cînd, dintr-odată, condițiile atmosferice s-au schimbat în mod vădit: zăpada a încetat să mai cadă, norii au dispărut și sub razele soarelui totul din

jur a devenit de un alb strălucitor.

„Sînt gata pentru săritură. Mă aflu în carlinga avionului, așteptînd cu nervii încordați. Știu din experiență că în timpul încercărilor, oricît de sigură ar părea construcția parașutei, trebuie să fi pregătit pentru tot felul de surprize. Prima săritură cu o parașută nouă o face de obicei, un manechin. Astăzi, însă, împrejurările sînt de așa natură că a trebuit să se renunțe la serviciile manechinului. Se va deschide oare noua parașuta? Răspunsul la această întrebare hotărîtoare trebuie să-l dea nu manechinul, ci omul, eu.

„Punctul calculat de salt se apropie tot mai mult. Jos, se întrezărește parcă plutind satul pe care-l cunosc. Văd apoi dunga întunecată a șoselei, și mai încolo terenul de zbor cu „T”-ul de aterizaj la mijloc. Gata! Imi iau avînt și mă desprind de avion. După cîteva secunde, smulg inelul și întorc capul în așa fel încît să văd cum va ieși voalura parașutei din capotă. Dar... voalura n-a apărut.

În mod obișnuit, parașuta se deschide în două-trei secunde. O cît de mică întîrziere îi dă dreptul sportivului să recurgă la parașuta de rezervă. Încercătorul este însă obligat să-și înfrîngă pornirea instinclivă de a trage inelul parașutei de rezervă: trebuie stabilită și înlăturată cauza întîrzierii. Și aștept, cu răbdare. Totuși, parașuta nu se deschide. Atunci aplec corpul înainte și zbor spre pămînt cu

capul în jos. Aceasta este poziția cea mai favorabilă a corpului pentru ca parașuta, aflată în spate, să poată funcționa.

Secundele se succed cu repez cliuea fulgerului, pămîntul se apropie amenințător, dar voalura rămîne mai departe în capotă. În asemenea situație, orice întîrziere înseamnă moarte. Trag de inelul parașutei de rezervă. O smucitură. Acum cobor lin și văd totodată cum cade și voalura parașutei de încercare: pe semne că datorită smuciturii, în cele din urmă capota s-a deschis. Mai bine era să nu se fi deschis: s-ar fi putut stabili din ce cauză nu a funcționat.

Aterizez cu bine. Imi scot chingile și examinez parașuta. Totul pare în ordine. Nu înțeleg de ce voalura n-a ieșit din capotă!

La start mai sînt încă trei parașute identice. Iau una și-i spun lui Ivan Feodorovici Antonov, pilotul șef: — Ajută-mă s-o îmbrac, trebuie să mai săr o dată!

Și iată-mă din nou în carlinga avionului. S-ar putea ca nici noua parașută să nu se deschidă. Sînt însă ferm hotărît să aflu cauza. Mă desprind de

avion și smulg inelul. Totul se petrece la fel ca prima dată. Dar acum nu mai pîrde vremea în așteptări chinuitoare și cercetez imediat cu minile îndărăt, ca parașuta. Capota e deschisă, dar voalura nu iese afară. Ce drăcie mai e și asta!

Pămîntul se apropie și sînt nevoit să deschid parașuta de rezervă. La fel ca prima dată, din cauza smuciturii, voalura parașutei noi iese din capotă, legîndu-se nepunincioasă sub picioarele mele. Iarăși însușesc!

Aterizez, mă duc la start și îmbrac a treia parașută de încercare.

— Iura ai riscat destul, — imi spune

Serghei Nikolaevici Smurov, conducătorul încercărilor. — Parașuta defectă poate să împiedice deschiderea parașutei de rezervă. Lasă-l mai bine pe constructor să-și perfecționeze modelul.

Serghei Nikolaevici, el însuși un experimentat încercător, are, desigur dreptate. Și eu știu că este primordios să continui încercările, dar totuși nu pot să dau înapoi. Simt că mă cuprînde un simțămînt mai puternic decît instinctul de conservare, ceva greu de exprimat în cuvinte — tenacitate, simțul riscului, dorința arzătoare de a îndeplini misiunea cu orice preț! Căzînd ca o piatră spre pămînt și căuțînd ca în secunde numărate să forțez parașuta de încercare să funcționeze, particip și eu, în mod direct, la munca constructorului.

Și iată-mă pentru a treia oară căzînd cu capul în jos. Smulg inelul. „Ludărătica” parașută e consecventă: nu se deschide nici de data aceasta. Ridic minile peste umăr, le întind pînă la voalura de mătase și încerc cu toate puterile s-o scot din capotă. Mă lupt cu parașuta de parcă ar fi o ființă vie, puternică, perfidă. Dar am uitat cu desăvîrșire de riscul acestei lupte, de faptul că de la 1.000 de metri căderea nu durează mai mult de 21 de secunde. Arunc întîmplător o privire și incremenesc de groază: la naiba, ce aproape e pămîntul! Mîna se întinde instincliv spre inelul parașutei de rezervă, care se află pe plept, în timp ce eu cad cu capul în jos. Sufletul de aer care imi vine în față ar putea să preseze voalura de corp și s-o împiedice să se deschidă.

În asemenea momente, raționezi uimitor de repede și precis. Mă întorc pe spate și trag în același timp cu mîna dreaptă de inel. Capota se deschide, apuc capătul voalurei parașutei de rezervă și, pentru ca să se deschidă mai repede, o arunc cu putere în sus.

Sînt salvat! Mă aflu pe pămînt viu și nevătămat! De bucurie, am și uitat pentru o clipă de parașuta de încercare. Ea n-a mai apucat să iasă din capotă și acum se va putea descoperi în sfîrșit cauza defecțiunii.

— Veniți mai repede! — imi chem tovarășii, în timp ce eu evit să fac cea mai mică mișcare ca nu cumva această voalură afurșită să cadă iarăși afară.

Mi se scoate cu băgare de seamă parașuta și totul devine limpede. Construcția clapei de jos a capotei este defectuoasă: ea apasă, immobilizînd parașuta extractoare și voalura principală. Scot imediat briceagul, rectific defecțiunea clapei la ultima parașută de încercare și o îmbrac.

„Pentru a patra oară în aceeași zi mă desprind de avion. În cădere liberă, traș de inel și însfîrșit deasupra mea se deschide voalura „capricioasei” parașute. Un sentiment de profundă satisfacție mă cuprînde.

La ce nu te aștepți

Aveam de făcut o săritură destul de simplă. Experimentasem noul model și deschisesem de mai multe ori parașuta în aer, așa că în linii generale misiunea putea fi considerată încheiată. Nu rămăseseră decît unele mici detalii.

Erau ultimele zile de toamnă. Cu toate acestea, condițiile atmosferice erau excelente: timp liniștit, soare, deși cam frîg; smîrcurile închețaseră, iar iarba încărunțise din cauza brumei. Copacii își scuturaseră frunzele. Doar arțarul care crește la marginea aerodromului și-a mai păstrat frunzișul. De departe văd o tortă singuratică care arde în flăcări.

Avionul la revedere înălțime. Mă aflu în carlinga din spate urmărind indicatorul altimetruului. Am ajuns la punctul calculat de salt. Gata! Mă arunc peste bord, cad o secundă, două și trag de inel. În așteptarea șocului dinamic imi încordez instincliv mușchii dar... nu simt decît o slabă smucitură.

Ceva s-a întîmplat. Mă uit neliniștit în sus.

Da! Voalura nu s-a desfăcut ca o umbrelă, ci s-a lungit în formă de „salom” suierînd sub presiunea aerului, fără să încetineze aproape cu nimic căderea.

Acemenea cazuri mi s-au mai întîmplat. Fără să pierd o secundă am scuturat cu putere suspantele. De obicei aceasta face ca parașuta să se deschidă. De data aceasta însă, voalura, în loc să se umple cu aer, începe să descrie niște cercuri.

Încerc din nou să forțez voalura. Dar marginea ei inferioară parcă ar fi încheiată. Nu înțeleg nimic! Din cauza vitezei aerului, imi lăcrămează ochii. Văd voalura nedeslușit, difuz, ca print-o pinză de apă. Mă uit în jos. Repede parașuta de rezervă! Pămîntul este aproape! Pînă și printre lacrimi distingeam gazonul pistei de decolare.

Deschid parașuta de rezervă. Prin fața ochilor imi fulgeră mătasea ei albă, dar... voalura se răsucesce de cîteva ori în jurul suspantelor parașutei de in-

cercare și nu se umple de aer. Este limpede că n-am nici forța fizică și nici timpul s-o mai descurc.

Fac unicul lucru posibil într-o împrejurare ca aceasta, cînd ambele parașute nu s-au deschis: string cu putere picioarele îndoite din genunchi și-mi încordez toți mușchii: voi întîmpina pămîntul așa cum se cuvine, chiar dacă moartea este inevitabilă.

Nu se poate reda în cuvinte tot ce simți în așteptarea șocului mortal cu pămîntul. Tot felul de frînturi de gânduri îți trec prin cap.

Pămîntul — iată-l!

Fiecare pîrticică din trupul meu se înfioară, se strînge de groază. Acum. I... O zguduitură, apoi un șoc puternic și mă aflu pe pămînt.

La început nu imi dau seama de nimic. Senzația că sînt în viață imi provoacă o uimire fără margini. Nu-mi vine să cred într-o minune. Imi string pumnii, imi agît brațele. Picioarele sînt și ele întregi și pot să le mișc. Ce s-a întîmplat? Salvarea a venit pe neașteptate, ca într-un film de aventuri: voalura parașutei de încercare s-a deschis în ultima clipă, reușind să atenueze în bună parte viteza de cădere. Or, așa cum cădeam, cu mușchii corpului încordați la maximum, șocul puternic cu pămîntul nu mi-a provocat nici un rău. Dacă aș fi renunțat la luptă și nu m-aș fi pregătit pentru aterizare, probabil că mi-aș fi ales cu lezuni grave. O singură secundă de ar mai fi trecut pînă să se deschidă parașuta și aș fi fost pierdut.

Iuri Ivanov

PATRU SUTE DE ARTIȘTI SOVIETICI

„Participă la Festivalul tineretului și studenților de la Viena. În majoritate sînt artiști amatori — muncitori, colhoznici, elevi, studenți. Grupul artistic al delegației sovietice cuprinde o orchestră simfonică a Radiodifuziunii și Televiziunii, alcătuită din 72 de tineri muzicieni, dintre care nici unul nu depășește vîrsta de 30 ani; ansamblul „Bahor”, una dintre cele mai tinere formații artistice uzbece, în al cărei repertoriu se află cîntece și dansuri vechi și moderne din diferite regiuni ale republicii, ansamblul de cîntece populare ruse din Voronej, un grup de dansatori ai teatrului Kirov din Leningrad, o formație de instrumente folclorice a studenților lituanieni ș.a.

Oaspeții Festivalului de la Viena au prilejul să aplaude pe cele mai tinere dansatoare ale Bolșoi Teatrului, Elena Reabinkina și Katia Maximova, pe compozitorul Alioșa Nasedkin, în vîrstă de 16 ani, pe tînrul și talentatul dansator gruzin Zauri Aholediani, șofer din Tbilisi.

Tinerii artiști sovietici se produc la Konzerthaus, la Musikverein, la Raimundtheater și pe alte scene din Viena și din diferite orașe austriace.

Grupul artiștilor sovietici, participă de asemenea la toate concursurile Festivalului la concursurile de balet clasic, de coruri și de dansuri populare, de canto și la concursurile pentru solistii instrumentiști. Tinerii pictori, sculptori și desenatori sovietici își expun lucrările la expoziția Festivalului.

Creațiile unor compozitori sovietici participă la concursul de compoziție. S-au și comunicat la Viena rezultatele acestor concursuri. „Cîntecul prieteniei” de Holminov, cîntecul liric „Ție, patria mea” de Flarkovski și muzica de dans de Kailaev au fost distinse cu premiul I și medalii de aur.

PARALELA 67

Igarka nu seamănă cu nici un alt oraș. Degeaba ai încerca să stabilești comparații.

Mai întâi și întâi te surprinde aerul. E atât de curat, de cristalin încît te silește să respiri adînc, adînc, pînă simți în piept o ușoară întepătură. La Igarka omul e cuprins de un simțămînt de înnoire, de înviore. Ochiul devine parcă mai ager, auzul mai ascuțit.

Aerul acestui oraș, care aduce de departe cu un tablou al vechilor pictori populari ruși, e îmbibat de aroma îmbătătoare de rășină — de parcă te-ai fi surprins amiaza într-o pădure de brazi. Această aromă de rășină, care te întîmpină ospitalier din clipa debarcării, te însoțește pas cu pas, pretutindeni.

Igarka e un oraș de lemn, într-un fel unic în lume. Căci lemnul și-a instaurat o dominație absolută în acest port nordic. Casele sînt construite din birne groase, solide. Străzile și trotuarele sînt pavate cu scînduri de brad, care după ploaie se fac galbene-aurii, ca podeaua proaspăt spălată dintr-o casă nouă.

Firește, aici uzinele prelucrează lemn, iar vapoarele duc în întreaga lume lemnul siberian. Și chiar și vîntul proaspăt, năvalnic, care bate dinspre Enisei, răscolește aici pe străzi nu praf, ci rumeguș.

Dacă Igarka va avea vreodată stemă, ea va înfățișa, desigur, fie un pin de Angara, fie o zadă siberiană cunoscută în întreaga lume.

Iarna poți ajunge la Igarka numai cu avionul. De la aerodrom drumul traversează un braț al Eniseiului, trece pe lingă șirul de vapoare și șlepuri încătușate în gheață, apoi urcă în orașul de lemn. Străzile par niște tranșee de zăpadă prin care se strecoară o potecă de trecere. Zăpada se lăfăie în mormane enorme, pufoase. E omniprezentă: nu numai pe acoperișuri, pe garduri, pe bordura balcoanelor, ci și pe ziduri. Te minunezi cum de s-a prins și se ține acolo. Cînd Eniseiul își sfarmă cătușele de gheață și cară bucașle uriașe, cristaline în Marea Karsk, în portul Igarka poposesc unul după altul frumoase vapoare cu trei punți, luminate de soarele orbitor. Atunci trebuie să-ți pui ochelari întunecoși. Altfel, neobișnuit cum ești, te dor ochii. Și asta fie că-i zi, fie că-i seară, fie că-i noapte. Pentru că soarele se plimbă aici pe cer 24 de ore în șir, fără a pierde timpul cu răsărituri și apusuri. Nu ține seama de ore; după ce a dormitat toată iarna ca ursul în birlog, se grăbește să recupereze timpul pierdut. Cu o curiozitate pe care nu și-o poate infringe, privește prin ferestrele caselor, aprinde deasupra valurilor curcubeie de pulbere acvatică, se joacă cu steagurile multicolore ale vapoarelor.

Nimeni nu vrea să doarmă. Pretutindeni oamenii muncesc. Macaralele cu brațe lungi se mișcă energic în port. Copiii se joacă pe străzi.

Și abia spre toamnă soarele ostenește de atîta alergătură și se culcă învelindu-se într-o plapomă de nori deși. Dar orașul lucrează fără răgaz și toamna, cu aceeași rivnă, cu același elan tineresc. Căci Igarka a împlinit abia 30 de ani!

Laboratorul subteran

Străinul care vizitează azi, în anul 30 de existență a Igarkai, clădirea combinatului silvic, e cuprins de amețea. Scara, podeaua, tavanul s-au deplasat în diferite sensuri. E greu să suporti priveliștea asta fără să fi fost pregătit în prealabil. Iar pentru cine suferă de rău de mare e chiar riscant... Amețea te apucă, e drept, într-o măsură mai mică și pe o seamă de străzi din Igarka, mai ales în partea care se numește Orașul Vechi. Mai întâi nu vezi nimic neobișnuit. Strada largă, pavată cu scînduri înmiresmate, se strecoară printre casele frumoase cu un etaj. Vitrinele magazinelor strălucesc, autobusele și taxiurile claxonează nerăbdătoare, străduindu-se să treacă de vacile apatice, cu boturi albe, care își vād liniștite de treburile lor, copiii se joacă uitînd de tot ce-i înconjoară, muncitorii trec grăbiți la lucru, ducîndu-și nelipsitele ferăstraie.

Și deodată observi o casă cu fațada strîmbă. Te uiți pe partea cealaltă a străzii și vezi altă casă cu o aripă aplecată spre dreapta și una spre stînga. Stilpii de telegraf se comportă și ei într-un fel straniu. Habar n-au ce-s acelea linii paralele și se înclină bătos în diferite părți. Stilul acesta la turnul din Pisa, cu totul neașteptat pentru arhitectura Igarkai și care nu se armonizează cu peisajul polar, este opera dușmanului subteran al orașului — înghețul veșnic. Savanții i-au dat alt nume, lung și complicat: roci supuse mulți ani înghețului. Fie și așa. Dar aici nu-i vorba de nume, ci de faptul că aceste roci nu alcătuiesc o masă compactă, ci au goluri între ele. Zăpada le reglementează prezența sau absența. Pe acest sol perfid, fără a ști încă de ce renghiuri e în stare, și-au ridicat primele case constructorii Igarkai. Înăuntru se făcea foc la sobă. Căldura se strecura prin podea și prin vatră pînă la stratul înghețat. Acesta se dezgheață și se lăsa tot mai jos, trăgînd după el casele și sobele. Clădirile se hîiau, ușile și geamurile nu se mai închideau, acoperișurile o luau într-o parte. Iar unele case se dărimau de-a binelea.

Agricultură la Pol

Nu e nevoie să ai prea multe cunoștințe în ale agronomiei ca să-ți dai seama cit e de greu să faci agricultură la 67 grade latitudine nordică. Dar ca să înțelegi asta pînă la capăt, trebuie să vezi lugiile moi de zăpadă la sfîrșitul lui august și florile de cartof stropite cu pete galbene din cauza înghețului, trebuie ca lopata să-ți se izbească de un strat de gheață, la numai jumătate de metru adîncime.

Stațiunea agricolă experimentală de pe insula Samoed, pe care o desparte de oraș brațul Eniseiului, este cu numai trei ani mai tînără decît Igarka. Cînd și-a început activitatea mulți socoteau că e o utopie.

Înghețul veșnic, vara scurtă, ziua cu lumină neîntreruptă au pornit în șiruri strînse împotriva agronomilor. Cîte eșecuri și amărăciuni le-a adus lupta asta!

Dar în cele din urmă oamenii perseverenți și dirzi au învins: la Igarka a apărut cartoful. Soiul local poartă numele Mariei Hrennikova, cel dintîi agronom care a declarat război Nordului creînd stațiunea experimentală de pe insula Samoed. Maria Mitrofanovna nu mai e în viață, dar numele ei con-

tinuă să trăiască în biografia atît de grea a agriculturii din Igarka. Portretul Mariei Hrennikova atîrnă la loc de cinste într-un laborator al stațiunii. Și este întotdeauna împodobit cu flori polare, modeste, sau cu spice albastrii de ovăz...

După cartofi au apărut și alte legume. Conform tradiției, ceapa verde trăiește în bună vecinătate cu scrumbia, în oricare dintre restaurantele și cantinele Igarkai. În sere și răsadnițe se coc roșii și castraveți. Salata și mărul s-au împăcat cu cerul rece al polului.

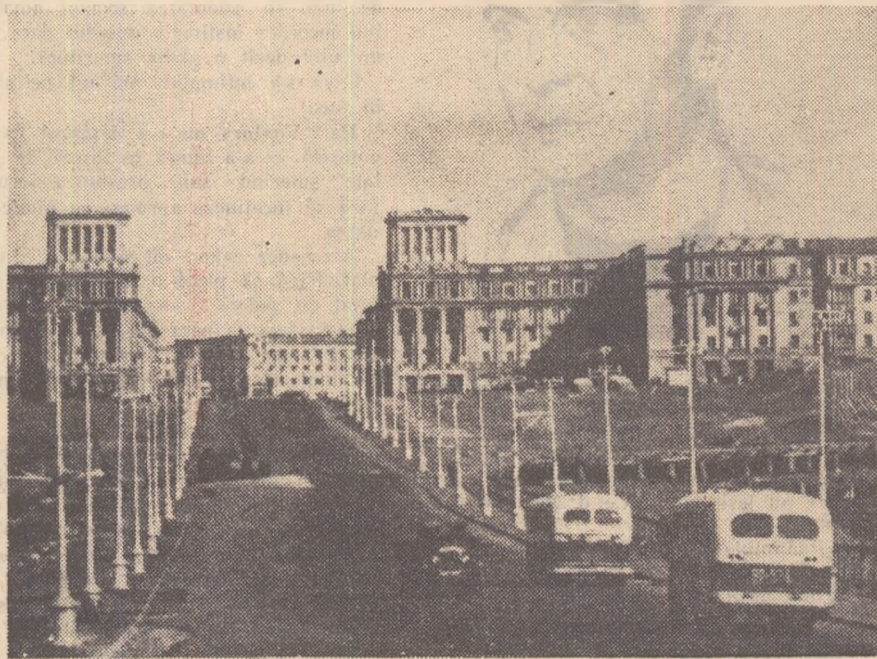
Iar Taras Kojiuba, colaborator al stațiunii experimentale, face minuni cu varza. Folosind metoda lui Malțev el obține căpățîni de varză de cîte trei kilograme, bătute, fragede. Cînd muștii din coceanul lor — și nu se poate să te stăpînești — îți răspund scurt și sonor.

Alături de stațiunea experimentală se întind pămînturile sovhozului Polearnii. Oamenii cultivă cartofi, morcovi, ridichi, ceapă, castraveți. Planul septenal prevede ca sovhozul să asigure aprovizionarea populației din Igarka cu legume proaspete.

De ce nu se dansează duminică

Seara de vară la Igarka e o noțiune relativă. În peisajul estival al orașului nu întîlnești elemente romantice ca lumina crepusculară discretă sau apusul împurpurat. Dar conduita neobișnuită a astrului ceresc nu împiedică totuși vapoarele să marcheze cu absolută exactitate fiecare jumătate de oră. Foarte vesel, sonor, sună, însă, mai ales si-

renele la ora cincî după amiază, de parcă echipajele numeroaselor nave străine și-ar reaminti reciproc de apropiata întîlnire la club. Și într-adevăr, după ce ultima notă se stinge în vîzduhul cristalin, pe străzile Igarkai se revarsă torentul vesel și policrom al flăcăilor veniți din toate colțurile lumii.

Intrarea în orașul Norilsk. Pe marginea șoselei se vād becurile electrice care în timpul nopții polare, din noiembrie și pînă în februarie ard fără întrerupere.

Uite un grup de marinari norvegieni, înalți, cu par auriu, care discută aprins. Un înimandez flegmatic, vinjos, puiaie alene din pipa lipită de colțul gurii. Dar milițianul l-a și zarit și se apropie de el:

— Don't smoke here! (Aici nu se fumează).

Marinarul își viră pipa în buzunar, iar „păzitorul ordinii”, ștergîndu-și fruntea nădușită de atîta încordare, se chinule să-i deslușească că în Igarka cea de lemn fumatul e îngăduit numai în locuri special amenajate.

Grecii oacheși, iuți ca argintul viu, pun atîta temperament în plimbarea lor, încît la un moment dat aceasta începe să semene cu o cursă de viteză.

Italianii volubili merg tîndu-se de umeri. Vorba lor melodioasă e însoțită de gesturi repezi, expresive.

Nemții gravi, așezați, privesc cu interes pavajul de scînduri, măsoara cu bățul adîncimea băltoacelor și verifică trănicia bulonilor mari de oțel care consolidează lemnul.

Englezii se plimbă în tăcere, zîmbind politicos și tăcînd alene din aparatele de fotografiat.

Toți se îndreaptă spre o clădire frumoasă, cu un etaj, construită din birne de pin. Aici se află clubul marinarilor, sau „Interclubul”, cum i se spune la Igarka. Faima lui a trecut de mult tropicul Cancerului.

Casa înaltă e inconjurată de o grădiniță foarte tînără, care o face să semene cu vilele frumoase, intime, atît de răsbindite în Karelia.

Dar asta numai pe dinafară. Pentru că înăuntru totul amintește de confortul marilor vapoare. Odăile, nu prea mari, din paneele de stejar, divanele și fotoliile adînci, globurile mate ale lămpilor, sala de dans încapătoare, draperiile de catifea, perdelele ușoare...

La chioșcul cu suvenire poți cumpăra tot ce poțtești — de la covoare la cărți poștale ilustrate cu peisaje s.beriene, de la acordeoane la vestita balalaică rusească. De altfel trebuie să spunem că balalaicile se bucură de mare trecere. Colectivul „Interclubului” se plinge că nu poate face față cererilor. Oricît de multe s-ar aduce, în cîteva ore nu mai rămîne nici urmă de balalaică. Mai poți cumpăra apoi parfum, statuete de marmoră, mici obiecte sculptate în os și, mai ales, toate insignele posibile. Și acestea sînt extraordinar de populare printre marinari și accesibile pentru bugetul lor modest. Lîngă chioșc se află o casă de schimb, unde valuta străină e schimbată pe bani rusești.

Scara largă de lemn duce la etajul I. Acolo se află camera pentru fumători, luminoasă, înaltă, cu o masă rotundă la mijloc, cu divane pe lîngă pereți și multe fotolii moi, odihnitoare. Alături sînt sălile de lectură și de dans.

În această casă își petrec serile marinarilor străini. Joacă ping-pong cu echipajele navelor rusești, vizionează filme, audiază concerte și dansează neobișnuit.

Oricît ar părea de straniu, zilele cele mai plicticoase la „Interclub” sînt duminicile. De ce? Pentru că, din lipsă de fete nu se poate dansa.

Dacă i-ați întrebă pe cei de la „Interclub” ce s-a făcut cu fetele, ar da deznădăduiți din mină și ar răspunde:

— E duminică!

— Ei și?

— Sînt liberi băieții lor!

Aici se simte nevoia unei mici explicații. Fetele din Igarka sînt foarte ocupate: lucrează în port, pe șantiere, la combinatele forestiere. Și nu întotdeauna au chef să danseze după lucru. Fiecare are treabă și, s-o spunem deschis, fiecare își are băiatul ei, cu care poate dansa, la urma-urmei dacă ține morțiș.

Comsomolul a trebuit să ia „Interclubul” sub patronaj, mobilizînd pentru dans activul său feminin. Serile, „activul” lasă ferăstraiele, îmbracă rochii frumoase și pantofi de bal și pleacă să-și îndeplinească sarcina de Comsomol. Dar duminicile, cînd în cluburile combinatele silvice baianștii cîntă cu foc și dansatorii indigeni își așteaptă fetele, „activul” nu mai rezistă și lipsește de la datorie din motive de inimă.

Marinarii străini lasă „Interclubului” ca amintire pavilionalele navelor lor și-i adresează scrisori pline de prietenie. Iată una din ele:

„La revedere, eroici locuitori ai Igarkai! Noi, marinarii de pe vasul englez „Penhill” ne exprimăm încă o dată admirația față de realizările voastre. Cît de mult ne uimiți voi, oamenii sovietici! Dacă vă apucați de ceva, nu mai știți ce-i liniștea pînă cînd nu duceți treaba la bun sfîrșit. În toată lumea asta nu poți afla eroi ca marinarii voștri temerari, care au deschis pentru prima dată drum de la Vladivostok la Igarka. În Anglia muncitorii îi numesc eroi adevărați și numele lor vor rămîne pentru totdeauna înscrise în istoria universală”.

Moscova. In stația de metro „Piața Revoluției”.

SEZON ESTIVAL

SCRISOARE

DIN MOSCOVA

Mercurul barometrelor Moscovei urcă simțitor. După cel „variabil” și mai mult coperit și după vântul tot atât de variabil au poposit în capitala noastră zilele însoțite de vară, și, odată cu ele, plăcutele seri moscovite.

E vremea stadioanelor, a gradinilor și parcurilor. Și, cu toate că pare nefiresc, nu numai a lor. Ca niciodată, în vara aceasta sînt foarte frecventate cinematografele și sălile de concerte. Ce spectacole îi atrag mai mult în momentul de față pe moscoviți? Ce surprize plăcute rezervă spectatorilor capitalei sezonul de vară?

Mai întii, și acest lucru constituie ceva cu totul nou, trebuie consemnat că mai multe teatre din Moscova nu s-au grăbit să-și închidă ca de obicei stagiunea odată cu venirea căldurilor. Astfel, Vahtangovul, Teatrul de satiră, Teatrul de dramă din Moscova, Teatrul de dramă și comedie, Teatrul studio „Sovremennik”, continuă să prezinte cu același succes spectacole în săli, ca și pe scenele teatrelor din parcuri și grădini.

Iată și prima surpriză: Teatrul muzical „Stanislavski și Nemirovici-Dancenko” a și inaugurat luna aceasta noua stagiune 1959/60. După cît sînt informat, acest exemplu va fi urmat curînd și de alte colective. Pe scenele moscovite și-au început turneul Teatrul de comedie muzicală din Leningrad și Teatrul de dramă din Sverdlovsk. La 25 iulie, moscoviții au avut prilejul să asiste la interesantul spectacol cu piesa „Moartea unui comis voiajor” de Arthur Miller, prezentat de artiștii Teatrului „Pușkin” din Leningrad, pe scena Vahtangovului.

Cu toate acestea, nu degeaba se spune că spectacolele de estradă constituie „clou”-ul sezonului de vară. Numeroase colective muzicale, de dansuri și de estradă, Ansamblul de dansuri populare condus de Moiseev, ansamblul coregrafic „Beriozka”, orchestra Filarmonicii, Teatrul de stat de estradă ș.a. dau spectacole în săli, pe estradele parcurilor, ale stadionului central „V. I. Lenin” ori ale Expoziției realizării economiei naționale. Dintre acestea, numai Filarmonica din Moscova urmează să prezinte vara aceasta pe diferite scene ale capitalei 800 de concerte simfonice, de cameră, tematice, concertele și seri literare-muzicale.

Cercul din Moscova și-a deschis seria reprezentațiilor de vară cu feeria pe apă „Călătorie plăcută”. În program: Oleg Popov și alți clowni, Margarita Nazarova cu tigrii ei, precum și un mare grup de artiști, alcătuit din cei mai de seamă maeștri ai arenei. În același timp, la cercul de vară din Parcul central de cultură și odihnă „Maxim Gorki”, spectatorii sînt atrași de numerele de călărie de înaltă clasă, executate de grupul djighiților lui Ali-Bek Kantemirov, venit în turneu din Osetia de nord, precum și de spiritualele glume ale clownilor Antonio și Șliskevici.

28 de surprize oferă moscoviților noul spectacol al popularei orchestre de estradă dirijată de Oleg Lundstrem. Într-adevăr, toate cele 28 de numere — instrumentale, vocale și de dans, cărora li se adaugă și spiritualele cuplete, reușesc să încinte pe spectatori. Cu călduroase aplauze întîmpină moscoviții și pe tinerii și talentații soliști ai orchestrei conduse de M. Kristalinski și G. Cioheli.

Ce noutăți află spectatorii în programul actual al orchestrei de estradă a lui Eddi Rozner? Cu această orchestră se produc imitatorii muzicali atât de îndrăgiți de spectatorii moscoviți — I. și A. Laevski, I. Brjevskaja, artiștii P. Gofman, L. Markevici, I. Tarakanov, comperul A. Stepin, cîntăreața M. Lucaci și cvartetul „Iu”. Eddi Rozner ne asigură că cea mai plăcută surpriză pentru moscoviți o va constitui solo-ul pentru instrumente de percuție, în interpretarea maestrului în materie — B. Matveev.

Spectatorii capitalei au urmărit cu plăcere și noul program al estradei gruzine, prezentat la teatrul de vară din Parcul „Gorki”, și care cuprinde numerele orchestrei de tineret — „Rezo” a estradei gruzine, un program de balet prezentat de soliști ai teatrului de operă și balet din Tbilisi și un concert al orchestrei Filarmonicii gruzine și al cvartetului condus de B. Ciaureli. La 20 iulie, pe scena teatrului de vară al Expoziției realizării economiei naționale a U.R.S.S. și-a inaugurat turneul renumitului ansamblu de dansuri populare „Bahor”, din R.S.S. Uzbekă.

Presa sovietică a mai scris despre arta inspirată a orchestrei rominești de estradă, cu denumirea neobiș-

nuită „Electrecord”, condusă de talentatul dirijor și pianist Teodor Cosma, care concertează în prezent la Moscova. Și-a început de asemenea turneul în capitală și ansamblul de cîntece și dansuri din Cehoslovacia. Ansamblul este compus din 80 de cîntăreți, muzicanți, dansatori — tineri foarte talentați. La 25 iulie, în cadrul tradiționalelor turnee de vară ale colectivelor de estradă din străinătate a sosit la Moscova și un mare grup de soliști de operă, balet, de operetă și estradă din Polonia.

Sînt așteptați în curînd ansamblul rominesc „Ciocîrlia”, soliști ai teatrului de operă din Tirana, artiști americani și argentinieși de estradă, teatrul italian de păpuși „Piccoli di Podrecca” — atât de popular prin numerele sale de parodie, Orchestra simfonică din New York și alte colective artistice din străinătate. La 25 iulie, s-a organizat pentru prima oară la Moscova în parcul „Gorki”, o „Zi a estradei”. Cu acest prilej au fost prezentate cincizeci de concerte.

La 3 august se deschide la Moscova Festivalul internațional al filmului. Festivitatea deschiderii va avea loc la Lujniki, în Palatul sporturilor. La Teatrul din Kremlin, în multe grădini de vară ale capitalei precum și la cinematografele „Udarnik” și „Forum”, moscoviții vor putea viziona în zilele Festivalului cele peste 200 de filme prezentate în cadrul competiției de către țările participante.

Fără îndoială, principalul punct de atracție pentru moscoviți îl va constitui în această perioadă Stadionul central de la Lujniki. Aici se vor desfășura numeroase întreceri sportive, se vor organiza vizionări ale filmelor noi, petreceri populare. La dispoziția vizitatorilor stadionului se află peste două sute de pavilioane și mai mult de o mie de bănci. Spectatorilor li se oferă aici numeroase atracții, concerte, jocuri.

La sezonul spectacolelor estivale participă activ și colectivele artistice de amatori din capitală și din cuprinsul regiunii Moscova. În cinstea Festivalului tineretului și studentilor, de la Viena se desfășoară zilele acestea la Moscova mari serbări ale creației populare și concursuri ale formațiilor de amatori, concursuri pentru cel mai bun program al corurilor și echipelor de dansuri, un festival al filmelor de amatori. Spectacolele artiștilor amatori au loc în cele mai îndrăgite locuri de plimbare ale moscoviților: în parcuri, grădini, piețe.

Deschiderea Expoziției realizării economiei naționale a U.R.S.S. constituie o primă ilustrare a muncii, creației și de artă. Majoritatea acestor expoziții va înfățișa succesele obținute de țările lagărului socialist. Desigur, un interes deosebit suscită Expoziția națională americană, deschisă la 25 iulie în parcul „Sokolniki”.

La începutul lunii august, Ministerul Învățămîntului și Culturii din Cehoslovacia și Ministerul Culturii U.R.S.S. deschid, în Sala centrală de expoziții din Moscova, interesanta expoziție: „Sticla cehoslovacă”. Ea va oferi multe surprize moscoviților. De pildă, cel mai mare dintre cele câteva mii de exponate va fi un perete (avînd dimensiunile de 3/5 m), alcătuit din blocuri de sticlă, iar cel mai mic — o plăcuță din sticlă colorată, biletul de intrare la expoziție.

Mercurul barometrelor urcă tot mai sus. La Moscova a început o minunată vară.

VI. Makeev

In casa lui Dostoevski

Nu era soare. Nici nu ploua. Era numai ceață. O ceață ca o burniță rece și nespus de subțire. O după amiază de sfîrșit de octombrie, la Moscova.

Ma opresc o clipă în fața clădirii cu nr. 2 de pe strada Dostoevski. O surdă emoție mă cuprinde privind casa veche cu două caturi în care a fost cînd va spitalul Mariinski. E un edificiu clădit la începutul secolului XIX. Aici, la 30 octombrie 1821, s-a născut cel care a zăgravit cu o neasemuită forță tragică societatea rusă a timpului său, care s-a aplecat peste existențele simple, pornind cu „Oamenii sărmani” într-o lungă călătorie prin labirintul vieții și al sufletului omnesc.

Începînd cu prima lui carte, cu romanul sub formă de scriori „Oamenii sărmani” și pînă la pagina cea din urmă a vastei sale opere, Dostoevski a așezat pe hîrte cuvintele scrise nu în lungimea lor grafică, ci care sunau în adîncime.

Aici, în această clădire, în fostul spital Mariinski, lucra ca medic chirurg Mihail Andreevici Dostoevski, tatăl genialului scriitor.

Urcînd cele trei trepte de piatră, roase, ale peronului, aveam senzația că pătrund în acel vast edificiu al operei, al lumii dostoevskiene.

Unădin cele mai mari tensiuni de spirit pe care le-am încercat în viața mea, a fost lectura romanului „Crimă și pedeapsă”. Îmi amintesc că la o vîrstă fragedă am făcut această lectură undeva, într-un orașel dobrogean. N-am părăsit odată două sau trei zile închiate, cu ușa zăvorâtă, nerăspunzînd nimănui, uitînd de hrană și odihnă. Dar care carte a torhidabilului Feodor Mihailovici n-a fost citită la o astfel de tensiune?

Ma așteptam parcă, fără să conturez lămurit imaginile gîndului, să întîlnesc acolo, în odăile în care trăise și gîndise scriitorul, întreaga frescă a lumii dostoevskiene. Nu știu de ce, parcă îl presimțeam și îl doream cel mai intens pe nefericitul dar nespus de umenul cneaz Lev Nikolaevici Mișkin, eroul romanului „Idiotul”. Poate pentru că din întreaga operă, era romanul preferat. De altfel, chiar critica timpului și cititorii nenumăraților ediții socoteau „Idiotul” drept cea mai bună carte ieșită de sub pana lui Dostoevski.

La vestiar e un portar bătrîn, cu șapcă și cu mustați albe căzute pe colțurile gurii. E o figură demnă și luminoasă; dar seamăna grozav cu cineva... Cu cine seamănă?... Memoria a fulgerat o clipă și s-a declanșat parcă un obiectiv, prinziînd o altă imagine, un alt chip. A, da!... Am găsit chipul bătrînelui portar seamănă cu al generalului Ivoghlin. „Generalul Ivoghlin, demisionat și nenorocit”, cum se recomanda singur unul din personajele romanului „Idiotul”. (Nu e riguros necesar să fie construit în chip deosebit, să fie un ultrasensibil, ca să te obsedeze climatul operei și al personajelor specifice dostoevskiene. Ele se impun și urmăresc chiar și cele mai așezate temperamente).

Așteptam sa-m iasă în întîmpinare Mișkin. Rogojin, Nastasia Filippovna, Smerdiakov, Stavroghin, Zossima și ceilalți, ceilalți care l-au urmărit, l-au obsedat pe Dostoevski, impunîndu-i să-i culegă din realitatea vieții trecute ca să mărturisească viitorului cum au fost ei, cei pe care tarele sociale i-au născut sau i-au prăbușit, și cum să nu fie omul viitorului.

Cineva, cu un glas clar, egal, o femeie în etate, îmi vorbește, mă îndrumă către prima sală a muzeului. E custodele muzeului.

În centrul primei săli se află bustul de lemn al lui Feodor Mihailovici datorit sculptorului Konenkov.

Privesc chipul dăltuit în lemn. E datat 1936. Dar, ciudat, îmi face impresia că privesc un Dostoevski al anilor 1860. Nu știu dacă pe atunci purta încă barbă. Dar este chipul lui Dostoevski din „Casa morților”, arată ca un mujic apăsător de fiarele deportării, înghețat de gerul siberian și de așteptarea unei rezolvări elemente a soartei crîncene cel-lovise.

În dreapta și în stînga bustului — citate din Gorki și Lunacearski despre însemnătatea lui Dostoevski:

Glasul custodelui îmi vine parca de departe: îl aud spunînd

— În această vitrină sînt lucrările despre viața și opera lui Feodor Mihailovici. Din 1917 pînă în 1955, operele i-au fost editate, în U.R.S.S., de 112 ori, într-un tiraj total de 5.850.000 de exemplare

Gîndul îmi fuge undeva prin desișul incurcat al memoriei... Tiraj, ediții, condiții... — De ce n-ai trăit oare acum, mare și nefeit geniu? Sub pavăza și curcubeul fericirii acestei epoci pe care ai preconizat-o pentru poporul tău? Ai fi văzut cumstirea operei tale... tirajul, edițiile, condițiile...

În anii puterii sovietice, din operele lui s-au tras 5.850.000 de exemplare... Și în întreaga lume, ca pe o uriașă bandă rulantă, călătorește opera lui Dostoevski. În Franța, Anglia, Finlanda, Japonia, Australia, cele două Americi, țările nordice, China, India... și mereu mai departe, pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii. Cîte un exemplar din multele ediții în nenumărate graiuri, îl văd în aceste dulapuri, în aceste săli ale muzeului

Nu mai rețin cronologic încaperile în care am urmărit firul roșu al gîndului și existenței frămîntate, pline de amare experiențe, de emoții și glorioase trepte urcate la înălțimea marilor conștiințe creatoare. Nu mai răsfoiesc paginile sau mai bine zis fișele contradictorii ale vieții și pozițiilor scriitorului în fața ideilor și fenomenelor social-istorice și etice.

Știu că acolo sînt cuprinse și clasate științific toate etapele și toate datele operei și vieții sale.

Într-o sală, parcă a III-a, în vitrine sînt „Umiliți și obidiți”, „Însemnări de iarnă despre impresii de vară”. Pe peretele din stînga — „Crimă și pedeapsă”, iar în centrul sălii, pe un fragment de coloană, o sculptură de Konenkov „Dostoevski la muncă silnică”. E din lemn și această reprezentare a marelui scriitor, înfățișat în una din cele mai grele perioade ale vieții sale.

În alte săli, mobile vechi, de stil, simple, purtînd parcă ceva din sigiliile grelelor clipe trecute. Canapeaua pe care a murit Suferea, — pe lângă boala îndelungă a vieții sale, boala cneazului Mișkin și a altor eroi din cărțile sale, — de un enfizem cauzat de un catarh al căilor pulmonare. Suferea de opt ani. Era în noaptea de 25 spre 26 ianuarie cînd avu înflia hemoragie. Un doctor, Cerepkin, a fost cel care în seara de 28 ianuarie 1881, la orele 8,38 seara, a mai putut auzi ultimele bătaii ale inimii atât de încercate.

Am privit toate busturile din muzeu. Sînt interesante. Și ale lui Konenkov, și celelalte; dar îmi stăruie în memorie portretul lui Feodor Dostoevski, de pictorul Serov, din galeria Trețakov. E unul din cele mai puternice portrete pe care le-am văzut. Dostoevski privește parca în el, în toată lumea, în tot universul lui, și de acolo privirea se întoarce către conștiința, către inima ta...

Radu Boureanu

O nouă fereastră spre univers : RADIOASTRONOMIA

Cînd privim cerul limpede al unei nopți de vară, cu miile de stele strălucitoare, ne vine greu să credem că transparenta lui este înșelătoare. Atmosfera reprezintă, într-adevăr, un filtru gros, care nu lasă să treacă decît o foarte mică parte din radiațiile electromagnetice. Acestea provin de la diferitele corpuri cerești, de la materia interstelară și sînt infinit de numeroase și variate, începînd cu lungimile de undă minuscule ale razelor cosmice, trecînd apoi prin radiațiile gama, ultraviolete, luminoase, infraroșii și terminînd cu gama undelor radio.

OCEANUL ATMOSFERIC

Oceanul atmosferic de deasupra noastră nu lasă să treacă din toate acestea decît o frac-

țiune extrem de redusă. În treacăt fie spus, acest fapt, dezolant pentru astronomi, constituie pentru materia vie de pe Pămînt, garanția existenței ei; dacă filtrul atmosferei n-ar opri radiațiile amintite, ele ar distruge, în scurt timp, orice ființă vie.

Atmosfera este transparentă numai pentru lumina vizibilă din spectrul solar, pentru o mică parte din radiațiile ultraviolete și infraroșii, precum și pentru o mică parte din undele radio, anume acelea cu o lungime cuprinsă între 1.25 cm și 30 m. Pînă în urmă de cîțiva ani, locuitorii Pămîntului puteau privi în univers numai prin „fereastră optică”, construind instrumente tot mai perfecționate, de categoria telescoapelor. Ele colectau pentru observații lumina corpurilor cerești, cu o precizie mereu mai mare.

„FEREAȘTRA RADIO”

A doua posibilitate, „fereastră radio”, prin care trec undele provenite din univers, a început să fie folosită de foarte

puțină vreme. De ce n-a fost utilizată pînă acum „fereastră radio”? Pentru că energia undelor radio este extrem de mică, de mii de ori mai mică decît energia care trece prin „fereastră optică”. Semnalele radio care ne vin din univers sînt mult mai slabe decît cele care provin din emisiunile stațiilor terestre sau decît paraziții atmosferici. Pentru a le putea recepționa și pentru a le putea deosebi de zgomotele radio terestre sau atmosferice, sînt necesare dispozitive de amplificare cu totul speciale, care au putut fi realizate abia în ultimul timp, datorită uluitoarelor progrese ale radiotehnicii moderne. Astfel s-a născut radioastronomia. Detectarea semnelor radio venite din cosmos necesită nu numai amplificatoare extrem de puternice, ci și

LUMI INVIZIBILE

Se știe că undele radio pătrund prin straturi de materie care sînt opace pentru lumina vizibilă. Astfel, radioastronomia a putut recepționa semnale provenite de la corpuri cerești invizibile, de care ne despart nori compacți și opaci de materie interstelară. Tot cu ajutorul radioastronomiei s-au putut determina, pentru prima dată, forma și dimensiunile galaxiei noastre, prin observații făcute în direcția centrului galaxiei.

Radioastronomia a putut „sonda” suprafața Lunii, recepționînd radiunde care pătrunse pe adîncimi de cîțiva centimetri în pulberea care acoperă solul lunar. Marile radiotelescoape permit și cercetarea fenomenelor ionosferice, legate de propagarea radiundelor, a diferitelor procese care intervin în Soare, pot ajuta la prevederea apariției furtunilor magnetice în atmosfera terestră.

STRUCTURA UNIVERSULUI

Radioastronomia permite să se studieze structura universului prin intermediul unor fenomene cu totul noi. Unul din aceste fenomene este celebra „undă de 21 cm”, emisă de către atomii de hidrogen răspîndiți în spațiul cosmic. Probabilitatea ca un atom de hidrogen să emită o asemenea radiație se întîlnește o dată la 10 milioane de ani, însă uriașa cantitate de atomi de hidrogen, care se află în raza de acțiune de sute de milioane de ani lumină a radiotelescoapelor, produce o radiație neîntreruptă. În acest fel s-au putut strînge date foarte importante asupra compoziției materiei intergalactice și a răspîndirii hidrogenului în univers.

Un progres esențial în radioastronomie îl constituie punerea la punct, de către laureații premiului Lenin Basov și Prohorov, a unor amplificatori moleculari care lucrează fără zgomot de fond, permițînd amplificări care depășesc cu mult puterea amplificatorilor electronici obișnuți. Noul radiotelescop sovietic cu amplificator molecular va permite lărgirea de aproximativ 50 de ori a razei de acțiune a radiotelescoapelor, ajungîndu-se astfel la miliarde de ani lumină.

Puterea, de-a dreptul fantastică, a radiotelescoapelor cu amplificatori moleculari va permite cercetarea radioliiniilor emise de către materia cosmică în mod asemănător cu radiolinia de 21 cm a hidrogenului. Acest mijloc de cercetare, analog analizei spectrale întreprinse în astronomia optică, va permite cercetarea structurii chimice a materiei aflate la distanțe extreme în cosmos, ducînd la apariția unei științe noi: cosmochimie. Radioastronomia va deveni, în acest fel, cel mai puternic mijloc de cercetare a universului.

ing. A. Negrea

microscop

1 milimetru - 150 metri

Pînă nu de mult, cu ajutorul celor mai bune microscopice electronice puteau fi văzute numai particule de 50 de angströmi. Perfecționînd necontenit aceste aparate, oamenii de știință au reușit să vadă și particule de 10—15 angströmi. Din această categorie face parte și microscopul electronic sovietic „U.E.M.B-100”, care la Expoziția universală de la Bruxelles a stîrnit admirația specialiștilor.

La construirea noului aparat au fost folosite lentile magnetice de calitate superioară. Creatorii microscopelor „U.E.M.B-100” au reușit să obțină o mare stabilitate a curenților electrici și a tensiunii, asigurînd astfel luminescența uniformă a ecranului.

Noul microscop are două lentile de proiecție cu care se poate mări de 150.000 de ori. În felul acesta, o infuzorie de un milimetru ar părea un uriaș lung de 150 metri. De aceea microscopul „U.E.M.B-100” permite nu numai obținerea imaginii unui obiect, ci și studiarea structurii lui, așa cum un aparat Röntgen dă posibilitatea să se studieze structura materiei.

Microscopul electronic își găsește aplicare în aproape toate domeniile de cercetare științifică. Cu ajutorul lui, oamenii de știință au făcut nenumărate descoperiri. Există astăzi posibilitatea observării structurii moleculelor și chiar a rețelei cristaline a unor substanțe. Nu e departe ziua, cînd pe ecranul verzei al microscopului cercetătorii vor putea vedea și atomul.

Cercetări în Antarctica

Prezidiul Academiei de Științe a U.R.S.S. a analizat rezultatele lucrărilor științifice efectuate în Antarctica în cadrul Anului Geofizic Internațional. Au fost obținute date prețioase care completează cunoștințele despre fenomenele geofizice și natura Antarcticii. Pe baza măsură-

torilor seismice și gravimetrice s-a emis o ipoteză interesantă cu privire la regiunea estică a Antarctidei. Se crede că această parte se cufundă treptat din cauza presiunii colosale exercitate de cupola de gheață.

Deosebit de prețioase s-au dovedit cercetările cupolei de gheață a Antarctidei pe porțiunea între observatorul Mirnii și Polul inaccesibilității relative, care măsoară peste 2.100 kilometri în lungime.

Prezidiul Academiei, de Științe a U.R.S.S. a apreciat pozitiv activitatea expedițiilor sovietice în Antarctica și a aprobat lucrările care se vor desfășura între anii 1959-1965 în vederea studierii celui de al șaselea continent.

Laborator într-o peșteră glacială

Muntele de gheață, aflat în apropierea localității Kungur din R.S.F.S.R., este format aproape în întregime din roci de gips și anhidrit. Apele de suprafață și cele subterane au dizolvat pe alocuri roca, formînd în adîncuri o peșteră glacială. Aici a fost înființat un laborator natural sui-generis în care oamenii de știință sovietici verifică în practică anumite concluzii teoretice.

Un grup de colaboratori ai Filialei din Ural a Academiei de Științe a U.R.S.S. studiază de mulți ani procesele de formare a gurilor subterane. Împreună cu expediția geologică, care își desfășoară activitatea în regiunile din nordul munților Ural, grupul a studiat condițiile care au favorizat formarea apelor subterane din minele de bauxită din acest ținut. Drept rezultat, s-au descoperit procedee economice de protecție a minelor împotriva apelor de suprafață.

Acum, colaboratorii științifici studiază legile de formare a apelor subterane și de dezvoltare a proceselor legate de apariția gurilor subterane pe teritoriul zăcămintelor de ulei de la Kizel, pe platoul Ufa și în regiunea zăcămintelor de săruri de potasiu și magneziu Verhne-Kamsk.

Legumicultură fără sol

De nu de ani omul lucrează pămîntul spre a-și obține pîinea cea de toate zilele. Dar plantele n-ar putea crește fără sol? Se pare că da, răspund lucrători de la serele din Leningrad. Obișnuși cu plantele ce răsar din pămînt vom fi surprinși aici de o prieliste ciudată: într-una din sere, special amenajată în acest scop, pe niste țevi din asbociment, se ridică tulpine lungi de castraveți. Drept „sol” le servește o soluție de alimentare a plantelor pe bază de săruri minerale, care circulă prin țevile respective. Această soluție cuprinde elementele minerale care se găsesc de obicei în sol. Plantele nu duc lipsă de substanțe nutritive: ele capătă în cantitate suficientă tot ce le este necesar pentru dezvoltare, deoarece componenta sărurilor poate fi reglată cu ușurință. Recolta este bună: 35,8 kg castraveți și 16 kg pătlăgele roșii pe metru pătrat.

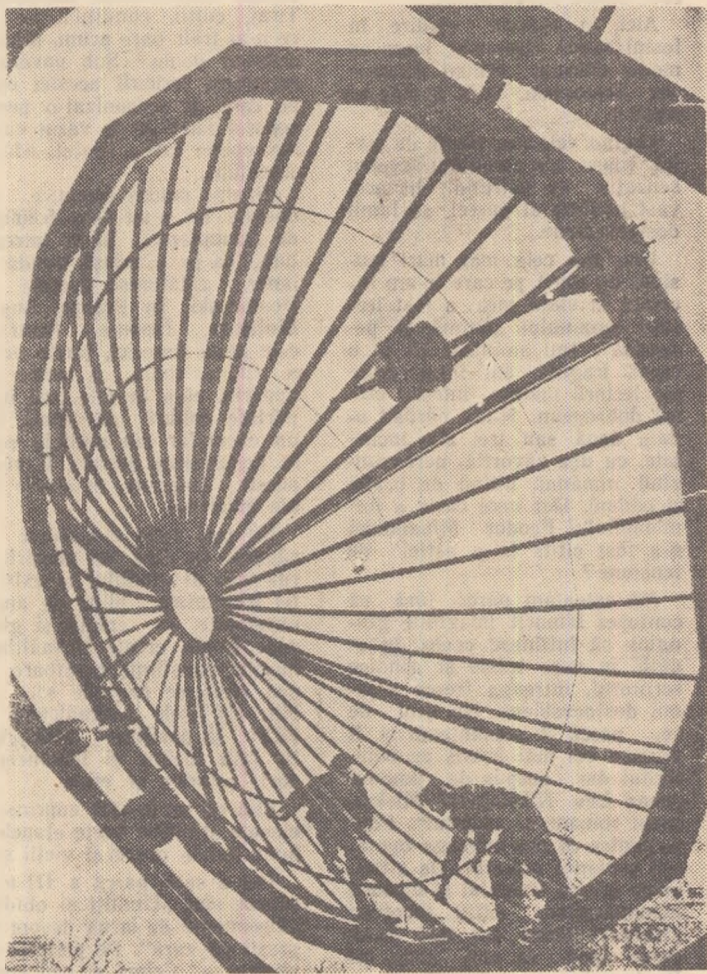
În sera condusă de profesorul V. A. Cesnokov s-au efectuat și alte experiențe interesante. În încăperi speciale s-au însemîntat pătlăgele roșii în înfiorători de sol — pietriș amestecat cu cărămidă pisată, îmbibat cu o soluție de îngrășămintă minerale.

Un alt procedeu experimental folosește sphagnum-ul — muschi alb introdus direct pe porțiunea de drenaj a pietrișului.

Practica a dovedit că cultivarea pătlăgelelor roșii în ciorchine, fără sol, dă o recoltă mai bună: s-au cules 9,6 kg de pe 1 m.p. și numai 6,5 kg de pe sol.

Noua metodă de cultivare a pătlăgelelor roșii fără sol are și alte calități. Plantele sînt ferite de bolile și dăunătorii agricoli, deoarece a fost lichidat principalul izvor de infecții — solul. Se ieftinește simțitor și exploatarea sereilor: nu mai e nevoie de stropirea, de prășitul și de afînatul solului. Scade prețul legumelor: 1 kg de roșii revine cu 36,6 la sută mai ieftin decît cel crescut pe sol.

Analiza biochimică a arătat că legumele cultivate astfel nu numai că au acel ași proprietăți ca cele obținute în mod obișnuit, dar sînt chiar mai bogate în zahăr, vitamina C etc.

Montarea radiotelescopului la observatorul din Harkov

Școala vedetelor ecranului

Ei sînt absolvenți ai facultății de actorie

Se împlinesc curînd 40 de ani de la înființarea celei dintîi școli sovietice de cinematografie, care a format, încă de la primele sale promoții, vestiți actori, regizori și scenariști.

În prezent, la Institutul unional de cinematografie din Moscova, care a luat locul vechii școli, învață anual 600 de studenți. Institutul înmănușiază tinerele „speranțe” ale ecranului din cele mai diferite colțuri ale țării și de peste hotare — din R. P. Chineză și R. D. Germană, din Anglia și Maroc, R. P. Polonă, Cehoslovacia etc.

În decursul celor cinci ani de studii, sub îndrumarea unor renumiți profesori ca regizorii Serghei Gherasimov și Grigori Roșal, actrița Vera Marekkaia și alții, „speranțele” încep să devină certitudini. Procesul de inițiere în tainele celei de-a șaptea arte cere, desigur, multă trudă, și nu se rezumă, așa cum își imaginează mulți dintre cei care visează să devină vedete de cinema, la un „cap fotografic” ori la efectul gesturilor executate în fața obiectivului. Munca studenților institutului este o muncă de creație, pasionantă. Cursurile teoretice le deschid un orizont larg de cunoștințe în domeniul literaturii, teatrului, cinematografiei, artelor plastice.

Un loc important în programul de studii îl ocupă originalele lecții de pantomimă. Studenților li se cere să redea prin gesturi, scene întregi din tragediile lui Sofocle, Euripide, Shakespeare, ca și din piesele dramaturgiei contemporane. Aceasta, pentru că mimica, exteriorizarea celor mai diverse stări sufletești, joacă un rol deosebit în arta actorului de film.

Potrivit viitoarei specialități, activitatea practică a studenților cuprinde domenii variate: ei redactează scenarii, realizează nici filme ca regizori și operatori, participă la turnarea filmelor artistice sau documentare în marile studouri din Moscova. Studenții facultății de actorie au avantajul de a fi solicitați să filmeze încă din primii ani, fie chiar și în roluri episodice, de către studiourile din Moscova, Leningrad, Kiev. Așa se face că uneori, cînd termină Institutul, unii dintre absolvenți sînt deja actori consacrați. Iată, de pildă, pe cîțiva dintre tinerii care și-au luat acum examenul de diplomă. Pe Mihaela Drozdovskaia, una dintre noile absolvente, am văzut-o cu cîțiva ani în urmă în filmul „Într-un magazin universal”, unde apărea în rolul vinzătoarei Iulienka, iar nu de mult, în filmul „Voluntarii”, în rolul soției generalului Ulimțev, Kiril Slolia-

rov ne este cunoscut din „Povestea primei iubiri”, unde interpretează rolul principal și din recentul film „Fete de aceeași vîrstă” (ușurătecul Iurocika), iar Nina Golovina, din filmul „În întîmpinarea fetei”.

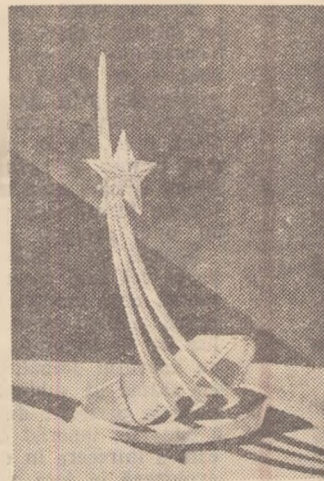
Unul dintre cele mai promițătoare talente ale actualei promoții, este Ariadna Șenghelaia, pe care am întîlnit-o pentru prima oară în filmul „Ekaterina Voronina” (studenta la medicină). Marea ei creație de pînă acum o constituie rolul Tatianei din noul film „Evgheni Oneghin”.

„Pentru o artă cinematografică umanistă, pentru pace și prietenie între popoare”, — sub această deviză se va desfășura primul Festival internațional al filmului, care se deschide în ziua de 3 august la Moscova. Deviza Festivalului, condițiile de participare, juriul său, alcătuit din cei mai de seamă oameni de cultură din diferite țări, criteriile cu adevărat democratice care vor sta la baza aprecierii filmelor (vot direct și secret) — au atras un important număr de țări care și-au exprimat dorința de a se număra printre participanți. 45 de țări vor prezenta filme în cadrul Festivalului de la Moscova. Dintre acestea, 41 de țări iau parte oficială la competiție. Trebuie amintit că nici Festivalul internațional al filmului de la Cannes nici Festivalul cinematografic de la Veneția nu s-au bucurat de o participare atît de numeroasă.

După cum s-a mai anunțat, fiecare țară participă la competiția Festivalului cu un film artistic de lung metraj și două scurte metraje. Filmele concursului vor fi prezentate în eleganta sală a Teatrului din incinta Kremlinului. Pe lângă aceasta, în zilele Festivalului vor fi prezentate și o serie de filme în afara competiției. În cîstrea caspetilor, cineastii sovietici organizează vizionarea unui ciclu de filme sub denumirea

„Filme pe care nu ie-ați văzut” care va cuprinde cîteva dintre capodoperele cinematografiei sovietice care n-au fost încă reprezentate pe ecranele străine.

Cu deosebită amploare va fi să bătoria în perioada Festivalului „Ziua cinematografiei”. În această zi, în parcurile, pe străzile și în pietețele Moscovei vor avea loc întîlniri ale oaspeților cu oamenii muncii din capitala sovietică, serbări populare.

„Marele-premiu de aur”, cea mai înaltă distincție a Festivalului de la Moscova.

Regizorul Ivan Piriev despre noul său film

„NOPTI ALBE”

După interesanta transpunere cinematografică a „Idiotului” lui Dostoievski, regizorul Ivan Piriev s-a oprit la o altă operă a aceluiași scriitor — nuvela „Nopti albe”. Noul film se află în curs de turnare, avînd ca principali interpreți pe Oleg Strijenov, Liudmila Marcenko și A. Fedorinov.

Reproducem din revista „Sovetski ekran” o declarație a regizorului Piriev despre noul său film.

Multe studouri cinematografice din străinătate au fost atrase de opera lui Dostoievski. Ele au ecranizat și „Idiotul” și „Frații Karamazov” și „Nopti albe” și altele. Dar nu toți artiștii au înțeles grija cu care trebuie să te apropii de creația lui Dostoievski. În unele filme se observă o mare distanță față de materialul literar inițial. Așa, în coproducția franco-italiană „Nopti albe”, eroul filmului, Visătorul, se înfiinște cu Nastenka, fata pe care o iubea, într-o... braserie din zilele noastre. Ase-

zați la o măsuță, eroul și eroina urmăresc cu incîntare perechiile de dansatori ce țopăie înnebunite în ritmul rok'n'roll-ului. Și, ca și cum toate acestea n-ar fi fost deajuns, autorii filmului au fîrît-o și pe Nastenka printre dansatori.

Cinematografia sovietică consideră ca o datorie de onoare să dea creației genialului scriitor rus interpretarea pe care a conceput-o el însuși. După terminarea filmului „Nastasia Filipovna”, am început să pregătesc ecranizarea „Nopti albe”. După cum se știe, eroul acestei nuvele este un om cinstit și nobil, pe care cruda realitate a Rusiei acelor vremi l-a determinat să se refugieze în lumea viselor. El n-a putut înțelege realitatea și nu și-a putut găsi locul în mijlocul ei. Viața i se înfățișa Visătorului în culori întunecoase, tristă, pustie. Ființa aceasta plină de simțire s-a convins că e inutilă societății, iar conștiința acestei inutilități, a unei vieți întregi trăite în zadar, a devenit o adevărată tortură pentru el la bătrînețe.

Și cu toate acestea, eroul a dat dovadă în viață de multă bunătate și noblețe. Îndrăgostit de o fată, el a făcut tot posibilul s-o ajute să-și afle fericirea alături de un alt bărbat, pe care îl iubea ea. În piesa lui Cehov „Pescărușul”, Nina Zare-

L. Marcenko (Nastenka)

O. Strijenov (Visătorul)

Filme ce vor fi prezentate la Festivalul de la Moscova

R. P. POLONA: filmul artistic „Vulturul” și documentarele „Huta-1959” și „Drumul”.

R. P. UNGARĂ: filmul artistic „Ieri”, documentarul „S-au născut în luptă” și scurtul metraj „Primăvara”.

ANGLIA: „Strigăt pe stradă” și scurtul metraj „Schlieren” (închinat vieții savantului german). Filmul „Căile spre înalta societate” (cu Simone Signoret) va fi prezentat în afara concursului.

R.P.D. COREEANA: „Apă vie”, „Marea noastră patrie”, „Coreea astăzi” și „Povestea fetei „Ciun Hian”.

SUEDIA: comedia „Inchiriez o vilă” și în afara competiției, filmul regizorului Ingmar Bergman „Poiana fragilor”.

AUSTRIA: comedia muzicală „Douăzeci de fete și un băiat”, filmul „Cei sub 18 ani” și scurtul metraj „Flautul ciobănașului”.

CANADA: documentarele „Pescarii” și „Pe întinderile nelirșite ale Arcticii”.

R.P.R.: „Mingea”, „Bicazcota 563” și „Hora”.

R. P. ALBANIA: „Tana” (film artistic), „Sonda 542” și „Hidrocentrala Karl Marx” (documentare).

R. P. BULGARĂ: scurtele metraje „În țara canibalilor” și „Un artist cetățean” (dedicat cunoscutului caricaturist bulgar Ili Beskov).

Secția cinematografică de pe lângă secretariatul Organizației Națiunilor Unite prezintă filmul documentar „Energia și omnia”.

Tinara cinematografie libaneză participă cu filmul pentru cinematograf „Pentru cine răsare soarele”.

Filme noi

„VÎNĂTORII”

O nouă comedie presărată cu proverbiale anecdote vîntorești? Nu, ci o interesantă invitație la îndrăzneala. Este vorba despre filmul scris de o echipă a studioului „Mosnaucifilm” în regiunile Extreme Orient și ale Asiei Centrale. Eroii săi sînt zecile de păsări și animale sălbatice care populează aceste tinuturi, precum și doi vîntori, Ivan Savkin și Radik Muratov. Pulpitantele scene de vîntoare ocupă un loc însemnat în desfășurarea filmului. Spectatorii fac totodată cunoștință cu diferitele mijloace folosite de către om pentru a prinde vînturile. Un lucru de cea mai mare importanță în această privință îl constituie cunoașterea comportării, a „obiceiurilor” fiecărui viețuitoare. Un as în materie, pe nume Anatoli Makarovici Jadan, a lucrat permanent alături de echipa de filmare, destăinuind multe amănunte din viața sălbaticilor pe care a studiat-o de-a lungul multor ani.

Filmul „Vîntorii” nu este însă un documentar obișnuit. În el se întîlnesc multe elemente specifice filmelor artistice. Cei doi eroi nu sînt, firește, vîntori de profesie, ci doi tineri actori, pentru care acest film a constituit într-adevăr o lecție de curaj. Fiind nevoiți ca unele scene să fie reluate iar mistreții, tigrii sau celelalte sălbăticiuni nefiind întotdeauna dispuse să revină în fața obiectivului, s-a apelat, și în acest caz, la dubluri. Una din cele mai prețioase dubluri a furnizat-o Purs, celebrul tigr de la circ din Moscova. Afîindu-se însă în deplină libertate, în tinuturile sale de baștină, Purs a început să uite bunele maniere învățate cu atîta trudă la circ, și, într-una din zile era cît pe-acî să-l sfîșie pe unul dintre consultanți, un vîntor foarte experimentat. Filmul „Vîntorii” este prezentat în cadrul Festivalului tineretului și studenților de la Viena.

CONTINENTUL

R.S.S. LETONA obține cea mai mare cantitate de lapte calculată pe cap de locuitor — 642 kilograme. Din acest punct de vedere, ea întrece Olanda, Franța, Germania occidentală și Statele Unite ale Americii.

IN ANUL 1923, Uniunea Sovietică avea o singură linie aeriană, între orașele Moscova și Gorki. Într-un an, avioanele care deserveau această linie transportau 229 pasageri și aproximativ două tone de poștă și altă încărcătură. Anul trecut, numai avioanele de pasageri cu reacție au transportat 60.137 călători, 530 tone de poștă și aproximativ 1.000 tone de altă încărcătură.

UZINA CONSTRUCTOARE DE MAȘINI „BOLȘEVİK” a realizat o instalație automată de pasteurizare și răcire a laptelui. În această instalație, laptele se încălzește pînă la 70 de grade, este menținut la această temperatură timp de 20 secunde, după care se răcește brusc pînă la plus patru grade. Toate procesele sînt controlate și reglementate automat. Productivitatea instalației este de 5.000 litri de lapte pe oră.

UN GRUP DE COLABORATORI ai Institutului central de cercetări științifice în domeniul siderurgiei realizează împreună cu lucrătorii oțelăriei Martin a Combinatului metalurgic „Zaporozstal”, șarje experimentale la care folosesc izotopi radioactivi. Ei studiază astfel vitezele de topire a încărcăturii captorului și procesul de formare a zgurii.

A FOST DAT ÎN EXPLOATARE încă un sector al liniei de înaltă tensiune dintre hidrocentrala de la Stalingrad și capitala Uniunii Sovietice Lungimea totală a acestei linii este de 1.000 de kilometri, iar tensiunea de 500.000 volți. În anii septenaliului, pe teritoriul U.R.S.S. vor fi construite linii de înaltă tensiune cu o lungime de 200.000 kilometri.

ASOCIAȚIA INGINERILOR mecanici din Anglia a decernat profesorului N. N. Zorev, director adjunct al Institutului central de cercetări științifice în domeniul tehnologiei și construcției de mașini, un premiu și diploma de onoare pentru cea mai bună lucrare de cercetări științifice. Profesorul Zorev a prezentat anul trecut, la conferința pentru problemele tehnologiei construcției de mașini, organizată de societatea susamintită, un referat despre „Rezultatele lucrărilor în domeniul mecanicii procesului de așchiere a metalelor”. Referatul a fost apreciat drept remarcabil.

TINARA SAVANTA sovietică Buleaș Todaeva a predat timp de doi ani limba literară mongolă contemporană la Academia centrală a minorităților naționale din China, unde învață reprezentanți ai 60 de popoare, și la Universitatea din Pekin. Totodată ea a participat la expedițiile științifice organizate de filologii chinezi în scopul studierii limbilor mongole și a dialectelor din diferite provincii.

VARA TRECUTA, peste 6.500.000 de copii și tineri sovietici și-au petrecut vacanța în tabere pionierești, sanatorii pentru copii și baze de turism și excursii. Anul acesta, numai în taberele pionierești organizate de sindicate se vor odihni peste 3.000.000 de copii. Afară de aceasta se vor mai deschide 2.000 de tabere colhoznice și intercolhoznice.

U. R. S. S.

In curind
la cinematografele

Ma heru și București

O producție a studioului
„A. Dovjenko” din Kiev

DRAGOSTE PE NOTE

cu S. JIVANKOVA, B. RUDOJ, V. KULIK, A. HVILEA, M. IAKOVENKO, E. MAȘKARA, A. SOVA, G. SKLEANSKI. Scenariul: A. SAIKEVICI; Regia: A. MIȘURIN; Imaginea: A. GHERASIMOV; Muzica: P. MAIBORODA

O imagine de la primul meci U.R.S.S.—R.P.R. din 19 iulie. Razinski reține balonul într-un salt spectaculos.

S P O R T

Fotbaliștii sovietici la București...

Bucureșteanul iubește atmosfera marilor întreceri sportive. Goana după bilete, incertitudinea uneori pînă în ultima clipă cînd — în sfîrșit — se află în posesia prețiosului petec de hirtie, discuțiile în contradictoriu, pronosticurile, creează o febră specifică în jurul competiției, îi dau farmec și savoare. Toate acestea ajung la maximum cînd e vorba de o întrecere fotbalistică și mai cu seamă de un mult așteptat meci-retur...

Sportul cu balonul rotund este de departe cel mai popular din lume. Spectatorii care duminică de duminică renunță la după-amiezele libere pentru a lua loc în tribunele stadioanelor iubesc cu adevărat fotbalul. Dar le place mai cu seamă să sublinieze faptul că ei cunosc la perfecție disciplina. Nu degeaba a spus un umorist că „meciul de fotbal este o întrecere în care 22 de... diletanți evoluează în fața a 100.000 de... specialiști”. Dar aceasta ține de domeniul anecdoticilor sportive...

Duminică, deci, vom avea din nou o mare întrecere internațională la București. Echipele de fotbal ale R.P. Romine și U.R.S.S. se întîlnesc în al doilea meci din cadrul turneului preliminar al Jocurilor Olimpice de la Roma.

Cu două săptămîni în urmă ne aflam în fața aparatelor de radio și asistam (de departe) la desfășurarea primei partide dintre cele două echipe, căutînd să reconstituim în minte imaginile ce se perindau pe marele stadion „V. I. Lenin” de la Lujniki. După cum se știe scorul a fost favorabil gazdelor. Cîștigînd cu 2-0 formația U.R.S.S. a făcut un pas important către turneul final din capitala Italiei, gazda Olimpiadei anului 1960.

Cititorii noștri cunosc, probabil, desfășurarea partidei de la 19 iulie. Golurile marcate de Urin în min. 10 și de Metreveli în min. 61 n-au putut fi recuperate, deși echipa romină a avut oțeva ocazii bune de a marca. În general, fotbaliștii sovietici au prestat un joc cu mult mai bun decît în meciul împotriva bulgarilor. Reprezentativa U.R.S.S. a avut o apărare foarte solidă care a anihilat experiența și tehnica unor jucători ca Anghel și Ene, a destrămat combinațiile pe care le încercau Mesaroș și Constantin. În atac, echipa sovietică și-a bazat acțiunile pe pătrunderile rapide ale extremelor Urin și Metreveli, excelent coordonate de veteranul Gogoberidze, un veritabil „creier” al echipei. În ciuda celor 38 de ani ai săi „Gogo” a confirmat

din plin încrederea ce i-a fost acordată de antrenori, dovedind o „tinerețe fără bătrînețe”.

Analiza meciului de la Moscova a scos la iveală o serie de lipsuri ivite în jocul formației noastre. Apărarea a ținut foarte greu piept atacurilor extrem de repezi ale adversarilor. Aripa noastră dreaptă (Anghel—Constantin) a funcționat mult sub posibilități. N-a satisfăcut nici Ene. A corespuns Mesaroș. Dar cu o floare... Sînt interesante declarațiile oțorva participanți la întîlnire și ale oțorva märtori oculari:

IAKUSIN (antrenorul echipei U.R.S.S.): „Jucătorii și conducătorii reprezentativei olimpice înțelegeau necesitatea victoriei în meciul cu reprezentativa Romine. Insuccesul (relativ) din partida cu bulgarii ne obliga să privim cu multă răspundere întîlnirea. Apreciînd jocul echipei noastre, în general pot spune că ea a evoluat mai bine decît în meciurile de verificare și în cel cu formația bulgară. Dar jocul ei mai poate fi ameliorat.

BOTESCU (antrenorul echipei R.P.R.): „Cu trei săptămîni în urmă, pe același stadion, am văzut meciul U.R.S.S.—R.P. Bulgaria. Duminică fotbaliștii sovietici au jucat din nou, de data aceasta împotriva noastră. Mărturisesc, era cu totul altă echipă. Da, da, alta, deși jumătate din jucători evoluaseră și în primul meci. Înțeleg bucuria colegilor mei — a antrenorilor echipei sovietice și îi felicit din inimă. Curînd va trebui să ne întîlnim din nou la București. Este de la sine înțeles că vom depune toate eforturile ca de data aceasta antrenorii sovietici să ne felicite pe noi...”

ZAVIDONOV (căpitanul echipei U.R.S.S.): „Mai trebuie oare spus că jocul a fost extrem de greu? Abia după al doilea gol am căpătat certitudinea succesului. Știam că a smulge victoria unui adversar atît de puternic e un lucru care poate fi realizat numai cu prețuri unor mari eforturi”.

CALINOIU (căpitanul echipei R.P.R.): „Întîlnirea cu adversarii ca fotbaliștii sovietici este totdeauna plăcută. Ei joacă excelent, sînt desăvîrșiți sportivi. Echipa U.R.S.S. a evoluat ca un colectiv legat, bine pregătit și — principalul — extraordinar de rapid”.

PIATINIEMI (arbitrul meciului): „Fotbaliștii sovietici au cîștigat pe merit. E drept că și rominii au jucat frumos, combinativ dar... n-au reușit să înscrie. Și în fotbal victoria o aduc „golurile”.

Duminică, marea afuență de public la tramvaiele ce merg spre stadionul 23 August va vesti bucureștenilor — chiar și necunosător. al sportului — că e „meci”. Deocamdată, nu au fost definite echipele. Se crede că formația U.R.S.S. va evolua cu aceiași jucători care au învins la Moscova. E un obicei să nu se schimbe echipa care a cîștigat.

Formația noastră joacă în general mai bine pe teren propriu (vorba proverbului: „Acasă și zidurile te ajută”). Antrenorii au învățat din lipsurile aștate la meciul de la Moscova și au făcut toate eforturile pentru a le remedia. În special cele legate de atac. În ce măsură au reușit vom vedea duminică. În orice caz echipa noastră nu este încă ieșită din cursă. O victorie îi deschide perspective frumoase de a concura la primul loc în această serie, cea mai grea din toate cele 20.

P. Condrea

A. R. L. U. S.

La Casa prieteniei

În întîmpinarea celei de-a 15-a aniversări a eliberării, Casa prieteniei romino-sovietice din Capitală a organizat ciclurile de conferințe „15 ani de rodnică colaborare romino-sovietică” și „Tehnică nouă în slujba construirii comunismului”.

În cadrul simpozionului „Colaborarea creatoare dintre oamenii de știință romini și sovietici” din ciclul „15 ani de rodnică colaborare romino-sovietică” vor conferența acad. Ștefan Mîlcu, prim-secretar al Academiei R.P.R., acad. prof. dr. Ștefan S. Nicolau, directorul Institutului de infamicrobiologie și acad. Horia Hulubei, directorul Institutului de fizică atomică al Academiei R.P.R., C. Paraschivescu-Bălăceanu, președintele Asociației juriștilor din R. P. R., Gr. Rîpeanu, locuitor al Procurorului general al R.P.R. ș.a.

În cel de-al doilea ciclu de conferințe, „Tehnică în slujba construirii comunismului”, organizat în colaborare cu A.S.I.T., vor fi ținute conferințele „Accelerarea progresului tehnic și introducerea mecanizării complexe în industrie și construcții, în U.R.S.S.”, „Introducerea tehnicii noi, mijloc important în ridicarea bunăstării poporului sovietic”, „Progresul tehnic, condiție hotărîtoare în îndeplinirea cu succes a planului septenal” etc.

În stațiunile balneo-climaterice

Luna aceasta, Consiliul General A.R.L.U.S. și consiliile regionale A.R.L.U.S., în colaborare cu Casa prieteniei romino-sovietice din Capitală au alcătuit programe bogate de audii muzicale și concursuri distractive pentru oamenii muncii aflați la odihnă.

Pînă în prezent, în stațiunile Eforie, Vasile Roață și Techirghiol de pe litoral, în stațiunile Olănești, Govora și Călimănești, Tușnad, Lacul Roșu și Borsec, mii de oameni ai muncii aflați la odihnă au audiat programe speciale alcătuite, în repertoriul cărora figurau cele mai populare creații ale lui Cealikovski și Dunaevski. Asemenea manifestări se vor mai organiza în viitor și în stațiunile „1 Mai” și „9 Mai” din regiunea Oradea.

În continuarea acestor acțiuni, consiliile regionale A.R.L.U.S. vor mai organiza seri literare dedicate scriitorilor ruși și sovietici, conferințe etc.

Vor să corespundeze:

TUMAȘCIK LEV IVANOVICI — R. S. S. Bieloruscă, Minsk ul. Krupskoi 4 kv. 1: cu un filatelist.

CIUJAKOV IGOR — U.R.S.S., Kazan 36, ul. Belinskovo 8—27: cu un filumenist.

ȘUMILOV EVGHENI FEODOROVICI — U.R.S.S., Ijevsk, ul. Pușkinskaia 186-9: cu un colecționar de cărți poștale ilustrate.

SCHNEIDER ISAC — U.R.S.S., Leningrad, ul. Rubinsteina, dom 11 kv. 5: cu un filatelist.

LESNIKOVSKI ALEXANDR ALEXEEVICI — U.R.S.S., Sverdlovskaja oblast, g. Nijni Taghil, 15, dom 24 kv. 6: cu un filumenist.

JILTOVA MARGARITA — U.R.S.S., Moscova, V-93, Bolșaiia Serpuhovskaia ul. d. 34, corp. 4 kv. 157: cu un tînăr sau o tînără.

RABZI MIHAIL — U.R.S.S., Odesa, ul. Sovetskoj Armii, 11 kv. 2: cu un tînăr sau o tînără.

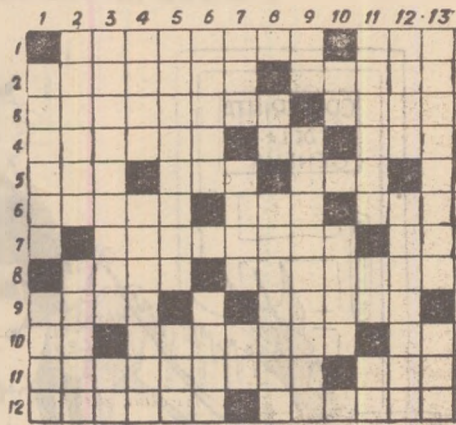
FEDURIN VITALI — U.R.S.S., Cita, Novo Bulvarnaia ul. nr. 40 „A”: cu un tînăr sau o tînără.

SUHAREV VASIL IOSIFOVICI — U.R.S.S., Leningrad, 176 ul. Ladogi 8, kv. 20: cu un va'man.

LITIKOV VIKTOR PARFENIEVICI — U.R.S.S. Celiabinsk, C.T.Z. ul. 3-a Sadovaia, 9 kv. 15: cu un profesor de istorie.

ORIZONTAL: 1) Ceou cu pene (pl.) - Cerere de ajutor u garnitură. 3) Mincarea preferată a nașului - Moare-n ucioare. 3) Stai în așa poziție... (sing.) - Unii vin îmbrăcați în haine de eară, alții-n halate! 4) In ajutor sau n apă. - Ironie în estea - Fără ură, ot ramură. 5) A ntoarce pământul și se față și pe dos - Celălalt nume al ui Ureche! - Nuerarul care pre-ede brinza. 6) Tragem un 11 n... - Abnegație, la început - Je bravură, sau de naștere. 7) Vu-s tocmăi simpatici. - Așa in-epe orice roman. 8) Au ascuțit ul alb! - Cea mai lungă cen-ură de pe pământ. 9) Intelegere ntre metale - Un fel de trans-uzie vegetală. 10) In tolbă - E vine să fie tratată - Tuns la ap. 11) Doarme cu ochii des-șiși (2 cuv.) - Il întilnești la ot pasul. 12) E meritul lui că i obținut acest titlu - N-o să-l vezi niciodată cu barbă!

VERTICAL: 1) Piere din auza limbii - Plante din al(t) ze(n). 2) Se consumă și abstract - Expoziție „Evoluția lui Doru-ef”. 3) Aparat la pluralul plu-alului - Încă odată, in două itere. 4) Stilpi în număr cu soț - Fază din evoluția tințarului.

5) Origina proverbelor „Cind nu-i cap, vai de picioare”, „O miună spală pe alta și amindouă obrazul” etc. - Etapă înainte de Focșani. 6) Terminat, într-un anumit fel - Nea... Rece! 7) Las-o fără început. - Patru vo-cale diferite fac la un loc un singur patruped - Sint. 8) Ne-lipsitul soare - Au mai multe ținte! 9) Bagă discordia între lemne - Batem pe spate cu un anume scop. 10) Pe jumătate ogar - Una din expresiile de-gețului arătat. 11) Oala care prilejuiește amuzamentul ciobu-lui - În ton - Pronume cu spiriț de contrazicere. 12) Com-plement circumstanțial pentru nas - Dovadă că nu haina face pe om, ci... invers. 13) Face ju-mări din confete și scoate pui din pălărie - Sub cuvintul precedent.

4m o R + 4m O

O NOUA PSIHOZA IN APUS: DÂNSUL HOOLA-HOP

SATURN: Nu mi-am închi-puit niciodată că voi fi la modă! desen de L. Samoilov

PESCAR AERIAN

desen de Vi. Galba

FARA CUVINTE

desen de L. Samoilov

Tainele unui iluzionist celebru

Vă mai aduceți aminte de Kio? In arena Circului de stat din București, ne-a fermecat cu arta lui de iluzionist neintrecut. Acum, Kio s-a hotărât să ne vorbească despre profesia sa nu de sub cupola circului, ci din paginile unei cărți, al cărei autor este. (Cartea a apărut recent in editura „Biblioteca Ogoniok” din Moscova).

Dar mai întâi, de unde numele Kio? Botezul artistului s-a întimplat în împrejurări specifice, se poate spune. In urmă cu aproape patru decenii, Emil Renard, tinăr actor de circ, se strălucise cu un grup de colegi pe străzile Moscovei. Era în vremea cind lui Renard nu i se găsisse încă pseudonimul care să anunțe, la simpla lui pronunțare, că avem de-a face cu un actor de circ. Deodată, apărui în fața lor reclama luminoasă a unui cinematograf (Kino în rusește). Din reclama lipsea, însă, o literă, litera „n”. Răminea doar „Ki...o”. Pseudonimul fusese găsit.

In cartea amintită, celebrul iluzionist ne dezvăluie cu dezin-voltură câteva din tainele profesiei sale.

Poate vă aduceți aminte de numărul: miraculoasa întinerire a unei femei. In arenă apare o ființă oșlăită, obosită de griji și de vreme. Kio o introduce într-o ladă și sub loviturile de spadă ce spintecă lada în diferite puncte, se săvârșește miracolul. Capatul se deschide și obiectul experienței reapare cu înfățișarea strălucitoare a tinereții. Aplauzele răsună și împreună cu ele... suspinele regretelor și invidiei. Dar cel puțin invidia și regretele sint zadarnice, ne informează Kio binevoitor. Operația de întinerire se reduce la un simplu truc profesional. După ce capacul s-a lăsat peste femeia intrată în ladă, ea își scoate peruca, masca și îmbrăcămintea de prisos revenind la înfățișarea ei reală. Arta constă doar în rapiditatea cu care se desfășoară întreg numărul, astfel încât publicul n-are timp să-și dea seama că e vorba de una și aceeași persoană.

...Din înălțimea cupolei circului este coborât un sac de dimensiunea unui om. In fața publicului, o față intră în sac, a cărui gură este legată strâns. „Voluntari” din rindul spectatorilor verifică realitatea faptelor. Sacul este ridicat apoi din nou, spre vrful cupolei.

— Marina, unde ești?
— In sac, — vine răspunsul. Un foc de revolver „magic” și sacul coboară cu repeziune în arenă. In atenția încordată a publicului, sacul e dezlegat, dar fata dispăruse. Un nou semn de întrebare: cînd și unde a dispărut femeia? De fapt, nici nu era vorba de o femeie, ci de un bărbat, înveșmîntat într-o rochie elegantă în clipa intrării în sac. Rochia fusese îmbrăcată peste uniforma asistenților maestrului iluzionist. In timp ce se lega și se verifica sacul, rochia a fost dezbrăcată, iar asistentul, strecurindu-se printr-o mică deschizătură, a revenit lângă maestrul său. In aer a fost ridicat un sac cu un schelet de sirmă, iar glasul s-a auzit cu ajutorul unui mic difuzor.

Și o întimplare cu haz pe care ne-o povestește artistul în cartea sa. Intr-o seară, grăbindu-se spre circ, Kio s-a urcat într-un taxi. Zimbînd, șoferul îl întrebă:

— Sinteți tovarășul Kio, nu-i așa?
— Da, eu sint.
— V-am admirat la circ, dar am „ghicit” toate trucerile dv.
— Te rog, însă, să nu povestești nimănui, îl roagă actorul îngrijorat...

— De acord. In schimb vă rog să-mi arătați aici în mașină un truc neobisnuit.

— Bine. Uite am în mînă o rublă pe care și-o dau dumitale. Cînd ajungem la capătul călătoriei îmi dai rest o sută de ruble. Șoferul ia rubla și pornește la drum. In fața circului șoferul oprește, scoate o hîrtie de o sută de ruble din portofel oferind-o actorului. Maestrul coboară din mașină, dă să înconjoare prin spatetele ei pentru a ajunge la geamul deschis de lângă volan, cu gîndul să restituie suma spectatorului care-i „ghicise” tainele meseriei.

Dar iată că șoferul apasă pe accelerator și o ia la goană cu masina, de frică să nu piardă încă o sută. Consecințele au fost destul de neplăcute: în oras circula zvonul că maestrul Kio hînotizează șoferii luîndu-le sute de ruble... Cum se apropia de vreun taxi, șoferii, recunoscîndu-l, refuzau să-l servească. Incidentul a fost lichidat, atunci cînd după multă alergătură, Kio a reușit să-l regăsească pe șofer și să-i restituie banii.

L. L.

Incheind la **ADAS** ASIGURĂRI DE VIATĂ realizati:

- prevedere pentru voi și familiile voastre
- economie
- și
- participați la tragerile lunare de amortizare

Pe urmele unei străvechi civilizații

A existat misteriosul continent Atlantida?

Atlantida!... A existat oare acest misterios continent asezat ca o punte între Europa și America? Au existat oare odinoară acele așezări bogate și fastuoase, cea viață plină de belșug, cea umitoare civilizație atribuite de legendă locuitorilor vechii Atlantide?

Aceste probleme au preocupat pe mulți savanți, au înșierbîntat înțelegerea multor scriitori. Ele continuă să frămînte și astăzi pe cercetătorii care se străduiesc să smulgă vălul ce acoperă trecutul îndepărtat al civilizației noastre.

Paleontologul sovietic I. A. Efremov este de părere că însăși legenda despre Atlantida constituie o dovadă că aceasta a existat. Cele mai vechi izvoare care pomenesc despre legenda Atlantidei sint niște inscripții egiptene datînd probabil din mileniul al III-lea sau al II-lea înaintea erei noastre. Aceste inscripții susțineau că în fața coloanelor lui Hercules (strîmtoarea Gibraltar) se întindea o insulă mai mare decît Libia și Asia laolaltă și că de aici se deschidea navigatorilor accesul către alte insule, iar în continuare către continentul opus (american), scaldat de aceeași mare. Pe această insulă — Atlantida — s-a creat un stat mare și puternic, care și-a exercitat preponderența asupra multor popoare. Puternica împărăție a Atlantidei era în stare să ridice o armată de 1.210.000 de oameni, cifră uriașă pentru

acele timpuri. Capitala Atlantidei era un oraș construit în cercuri concentrice, despărțite prin canale inelare în care pătrundea apa mării. Datorită tendinței de expansiune a statului Atlantidei, între vechii locuitori ai ținuturilor grecești și populația Atlantidei s-a declanșat un război cumplit. Ambele armate au pierit însă din cauza unor cataclisme naturale iar insula, mare cit un continent, a fost înghițită de apele mării. Știința a căutat să verifice această legendă transmisă între alții de Platon, dar nici pînă în zilele noastre nu s-a putut elucida complet enigma Atlantidei. Datele obținute de știință au permis unor cercetători să emită teza că într-un trecut îndepărtat, în oceanul Atlantic ar fi existat între Europa și America un continent care a fost înghi-

țit treptat de ape, în afară de partea centrală. Aceasta ar fi Atlantida. Poziția geografică a acestui continent dispărut ar explica analogiile observate între cultura antică a Lumii Vechi și cultura vechilor locuitori ai Americii. Aflîndu-se la o distanță relativ egală între Europa și America, locuitorii Atlantidei au putut să exercite influență asupra ambelor continente. Savantul sovietic E. F. Hagemeyer aduce și el un argument în favoarea existenței vechii Atlantide. El susține că datorită scufundării marelui masiv de pămînt situat între Europa și America, curentul cald al Golfstreamului a putut ajunge pînă la țărmurile de nord ale Europei, îndulcind clima. La rîndul său, academișianul V. A. Obrușev afirmă că legenda este verosimilă, deoarece

toate insulele din partea de est a Oceanului Atlantic sint vulcanice și o serie de date geologice și zoologice pledează în favoarea existenței în trecut a unei mări întinzeri de uscat între Europa și America. Alți cercetători, ca de pildă, profesorul sovietic Karpov, Richard Hennig, D. O. Thomson, contestă existența Atlantidei. Ei susțin că o civilizație atât de avansată ca aceea a presupusei Atlantide nu putea să dispără fără să lase nici o urmă. Împărțînd un punct de vedere opus, savantul sovietic I. A. Efremov arată că în antichitate cultura putea fi distrusă mult mai ușor decît în vremurile noastre. Aceasta deoarece scrisul era foarte puțin răspîndit, cărțile și inscripțiile constituiau o raritate, iar înseși promotorii culturii, — intelectuali, lea de atunci, — preoți, vraci,

construcții sau artiști — nu reprezentau decît o infimă parte a populației. De aceea o catastrofă militară sau provocată de forțele oarbe ale naturii putea să ștergă orice urmă de cultură. După cum se vede, oamenii de știință împărtășesc puncte de vedere diferite în legătură cu „enigma” Atlantidei. Datele actuale ale științei nu permit să se afirme cu certitudine că existența vechii civilizații a atlantidelor este dovedită. Nu este însă mai puțin adevărat că aceasta ar explica o multime de fapte și constatări ale istoriei antice, rămase pînă în prezent fără răspuns.

Ion Vlasu

Vicepreședintele Nixon la Moscova

Părăsind Porțile Spasski ale Kremlinului, unde Nixon, vicepreședintele S.U.A., a făcut o vizită lui A. I. Mikoian și F. R. Kozlov, prim-vicepreședinți ai Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., cortegiul de automobile s-a îndreptat spre Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S.

Ca întotdeauna, la expoziție domnea o mare afinență.

Spre universitatea experienței populare se revarsă din toate colțurile Uniunii Sovietice, eroi ai muncii care și-au câștigat o adevărată glorie și simpli muncitori. Aici vin și mulți oaspeți străini. Pentru un turist venit de peste hotare, vizitarea expoziției a devenit astăzi un lucru tot atât de firesc ca vizitarea Kremlinului sau a galeriilor Tretiakov.

Vicepreședintele Nixon și persoanele care-l însoțesc au început vizitarea Expoziției realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. cu pavilionul principal. Domnul Nixon s-a oprit în fața portretelor marilor savanți pe care i-a dat lumii Rusia. În mod deosebit i-a atras atenția portretul lui Mendeleev, genialul creator al sistemului periodic al elementelor.

— Chiar înainte de a pleca spre Moscova, — spune R. Nixon — m-a vizitat Siborgos, un coleg de pe băncile școlii, care a ajuns astăzi un chimist de mare faimă, laureat al Premiului Nobel. Lui îi aparține cinstea de a fi descoperit cel de-al 93-lea element al tabelii periodice. Ca semn de omagiu pentru creatorul acesteia, el a numit elementul mendeleeviu.

Vicepreședintele S.U.A. revină că n-ar ajunge nici o săptămână pentru a lua cunoștință de toate exponatele expoziției. El își exprimă satisfacția că expoziția este vizitată de mulți americani. Și ca o confirmare a cuvintelor sale, Nixon este salutată de missis Roxlorph — din Hollywood, California, statul în care s-a născut vicepreședintele. Din pavilionul principal oaspeții trec în pavilionul R. S. S.

Uzbeci. În timp ce urcam scara, un om mai în vîrstă, pensionarul P. Țipin, i se adresează domnului Nixon:

— Dacă vreți să duceți o politică de pace de ce țineți trupe de ocupație în Germania occidentală, de ce sprijiniți elementele subversive care există acolo?

În timpul vizitării expoziției de către vicepreședintele S.U.A., între acesta și cetățenii sovietici se legau mereu convorbiri însulețite, deseori în legătură cu cele mai arzătoare probleme ale vieții internaționale: pacea, relațiile sovieto-americane. De pildă, funcționarul P. Grigoriev i-a spus domnului Nixon că proclamarea în Statele Unite a așa-zisei „săptămîni a națiunilor captive” este considerată de oamenii sovietici și de prietenii noștri din statele de democrație populară drept o provocare grosolană.

Pavilionul „Folosirea energiei atomice în scopuri pașnice”. Aici se prezintă oaspeților macheta în stare de funcțiune a camerei „fierbinți” cu manipulatorul mecanic. Dl. Nixon și persoanele care-l însoțesc aplaudă cu entuziasm.

Vicepreședintele este oprit de A. Lazarev, un vizitator al expoziției.

— Domnule vicepreședinte, mă interesează următoarea chestiune, — i se adresează dînsul. A trecut atîta timp de cînd tovarășul Hrușciov a trimis președintelui Eisenhower un mesaj în care i-a propus încheierea unui tratat de prietenie și neagresiune între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii. Pînă acum mesajul a rămas fără răspuns. Pentru ce se întîrzie?

— Vom continua să ne străduim să ajungem la pace — i-a răspuns dl. Nixon.

Pavilionul „Industria ușoară” a fost ultimul pe care l-au vizitat oaspeții americani. Examinînd țesăturile produse de fabricile noastre de tricotaie,

precum și numeroase modele de îmbrăcăminte de tot felul — bătătească, de damă, pentru copii, dl. Nixon și-a exprimat regretul că soția lui a întîrziat și n-a mai venit la expoziție.

— Să îmbraci copiii — remarcă vicepreședintele — este o problema foarte complicată, mai cu seamă cînd în familie există mulți copii. În familia mea, de pildă, eram cinci. Părinții mei se descurcau recurînd la un procedeu simplu: costumele, cămășile, pantofii treceau de la fratele mai mare, la cel mai mic. Astfel se făceau economii.

— În familia noastră era o situație similară — intervine în discuție Milton Eisenhower, fratele președintelui S.U.A. — și ca atare, eu fiind mai tînră nu prea am avut noroc căci trebuia întotdeauna să port lucruri vechi.

Firește, în această conversație s-au spus multe lucruri în glumă, dar cu toate acestea am găsit de cuviință s-o relatăm în loc de comentariu la cuvintele pe care vicepreședintele le-a rostit cu prilejul deschiderii expoziției americane, anume că fiecare familie americană cumpără în medie 9 costume bărbătești și rochii de damă, și 14 perechi de pantofi pe an.

După micul dejun oferit în cinstea oaspeților din S. U. A. la restaurantul „Spicul de aur”, aceștia au vizitat cea mai mare circorămă din lume, care s-a deschis recent pe terenul expoziției. Dl. Nixon a avut cuvinte elogioase pentru calitățile tehnice ale cinematografului panoramic circular și pentru filmul „Drumul primăverii”.

— Filmul redă o imagine emoționantă a țării dumneavoastră. — a spus el. A viziunea acestui film echivalează cu o călătorie prin țara dumneavoastră. E minunată! — a exclamat dînsul adresîndu-se vizitatorilor care se strînseseră în fața clădirii cinematografului panoramic circular.

M. Sturua

Diplomația de la Bonn la Conferința de la Geneva

desen de M. Abramov

Luați-vă înapoi jucăriile, doamnă Sharpel!

Sub acest titlu, ziarul „Komsomolskaia Pravda” publică următoarea scrisoare:

Intîmplarea despre care e vorba s-a petrecut duminică trecută la Expoziția realizărilor economiei naționale.

La biroul de deservire a străinilor s-a prezentat ziarista americană Helene Sharpel cu un însoțitor. „Vizita vicepreședintelui Richard Nixon în U.R.S.S.” — glăsuia inscripția de pe insigna pe care o purta d-na Sharpel.

De la bun început își sărea în ochi faptul că americanii aveau cu ei prea multe lucruri. Cînd le-am fost prezentat ca ghid al expoziției, le-am atras atenția că o să avem mult de mers și i-am sfătuit să-și lase servieta și nenumăratele cutii la biroul nostru. Americanii au refuzat însă.

În pavilionul R.S.S. Lituanien, d-na Sharpel a spus că vrea să fotografieze copii sovietici. În duminică aceea, ca întotdeauna altfel, erau foarte mulți copii la expoziție. Am tradus rugămîntea ziaristei, și iată că lingă noi au și venit patru copilași. Plînă de entuziasm, doamna Sharpel (după ce a izbutit să-și desfacă cutiile) a etalat în fața copiilor niște jucării, două cutii cu jucării sovietice în stînga și două cutii cu jucării americane — în dreapta. Părinții au întrebant:

— Vrea să facă cadouri?

Fără să răspundă, ziarista i-a împins pe copii spre jucăriile americane, apoi s-a grăbit să pună aparatul de fotografiat la ochi.

— Ce spectacol mai e și asta?! Luați-vă înapoi jucăriile! — a exclamat unul din părinți, luîndu-și fetița de mîna. D-na Sharpel și-a legat într-o clipă cutiile și, în exclamațiile indignate „Luați-vă înapoi jucăriile”, a dispărut din pavilion.

Și iată cum a eșuat tabloul senzational în care copii sovietici întînd mîinile după jucării de peste ocean...

Nu intenționez să dăruiesc aceste jucării. Vroiam doar să fotografiez! Specialitatea mea sînt problemele despre copii. De ce nu mi s-a îngăduit să fac o fotografie? — se mira ziarista, de parcă n-ar fi înțeles despre ce e vorba.

Însoțitorul ziaristei se interesa de industria ușoară așa că ne-am îndreptat spre acest pavilion. Acolo d-na Sharpel a fotografiat în sfîrșit copii sovietici. Una din vizitatoare a pozat cu plăcere împreună cu cei doi copii ai ei. Cutiile cu jucării stăteau însă la o parte.

Vedeți, d-na Sharpel, oamenii sovietici sînt foarte prevenitori față de oaspeții lor, dacă bîna înțeles aceștia se comportă cum se cuvine — i-am spus ziaristei americane.

V. Avvakumov

traducător la secția străină a Expoziției realizărilor economiei naționale a U.R.S.S.

In Bertinul occidental

Secretarul de Stat al S.U.A., Herter, a făcut o călătorie tîrziu în Berlinul occidental. Oficial, Herter a fost acolo spre a asista la ceremonia schimbării numelui unei străzi din Berlinul occidental din Pelster-Allee în strada John Foster Dulles.

În cercurile ziaristice locale s-a observat, însă, pe bună dreptate că Herter n-a putut veni întîmplător în Berlinul occidental tocmai acum cînd la Geneva se dezbate problema Berlinului. S-a spus astfel că vizita Secretarului de Stat al S. U. A. n-a avut drept scop numai participarea la această ceremonie. Ci este vorba de o nouă încercare de a prezenta lucrurile în așa fel de parcă populația Berlinului occidental ar sprijini în totul politica cercurilor conducătoare din S.U.A. care vor să permanentizeze statutul de ocupație.

În declarația făcută pe aerodromul Tempelhoff, Herter a subliniat că e bucuros că are posibilitatea să viziteze „Berlinul liber”. Pe drept cuvînt, această declarație a fost socotită ca o manevră propagandistică.

Intenția lui Herter de a prezenta Berlinul occidental ca un oraș „liber” nu rezistă la critică. Oricît ar repeta presa occidentală că Berlinul occidental este un oraș „liber”, locuitorii Berlinului occidental se conving pe zi ce trece de contrariul.

Cartiere întregi au fost rechiționate de ocupanți. Aceștia dispun de cele mai bune locuințe, pentru care nu plătesc nici un pfening. În timp ce în Berlinul occidental se simte o criză acută de locuințe și mii

de locuitori așteapta cu ani să capete o casă, autoritățile de ocupație își construiesc din fondurile orașului cartiere întregi. Aceste construcții, destinate trupelor americane, se desfășoară în special pe Falkenstein Allee (raionul Zellendorf).

Berlinezii nu pot să-și petreacă timpul liber în parcul lor preferat, Grünewald. Pe cuprinsul acestui parc, pe malurile lacului Wannsee se află un poligon de tragere al trupelor americane. Un poligon în raza unui mare oraș, cu o populație densă! Aici, de-a lungul a mulți kilometri au fost instalate indicatoare cu inscripția: „Atenție! În timpul tragerilor, trecerea oprită. Tragerile au loc de luni pînă vineri între orele șase și șaptesprezece, iar sîmbătă — de la șase la douăsprezece”. „Pericol!” Poligon de tragere. Trecerea interzisă!”

Pericol! Locuitorii Berlinului vestic cunosc bine acest cuvînt. Ei își amintesc prea bine cum, într-o zi, fetița Carola Eger de șapte ani a fost ucisă de un proiectil, iar o femeie care se odihnea într-un șezlong a fost grav rănită de un glonte. Cei care vin să facă plajă aud împede rafalele de mitralieră și de puști automate. Se înțelege că acest acompaniament nu e cel mai bun stimulent pentru odihnă. Iar în zilele cînd n-au loc trageri, printre înotători forfotesc polițiști americani în căutarea compatrioților lor cu o comportare „exemplară”

Locuitorii din Berlinul vestic pot să povestească despre multe cazuri de accidente de automobil, de siluire a unor femei, de orgii ale ocupanților sfîrșite de obicei cu bătăi și victime.

Ce ironie amară cuprinde o istorioară care circulă aici și în care e vorba de sfatul pe care un bătrîn locuitor din Berlinul occidental l-a dat unor rude venite în vizită: „Dacă ești atacat pe stradă de bandiți — ceea ce se poate prea bine întîmpla — să nu strigi niciodată „Ajutor!” „Asasinii!” sau ceva de felul ăsta. Nici un polițist n-are să se arate. Mai bine strigă tare și răspicată: „Pentru un oraș democrat, liber!” sau „Americani, cărați-vă acasă!” Atunci are să vină spre tine un întreg convoi de mașini ale poliției”.

Ce e drept, e drept. Autoritățile de ocupație nu sprijină poliția pentru ca aceasta să asigure populației orașului o viață liniștită. O ajută numai atunci cînd e vorba de urmărirea și reprimarea celor care își exprimă chiar cea mai mărunță nemulțumire în legătură cu stările de lucruri din Berlinul occidental.

Berlinul occidental a devenit un azil pentru o armată de criminali. Nici statistica oficială a poliției vest-berlineze nu mai poate să treacă sub tăcere creșterea alarmantă a criminalității.

A. Gubanov

SĂPTĂMÎNA